

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ સમક્ષ

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૪૪૭૪ ઓફ ૨૦૧૮

મંજૂરી અને સહિ માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સંદીપ એન. ભટ્ટ

=====

અહેવાલ આપવા માટે મંજૂરી	હા.	ના.

ક્ષત્રિય પર્વતભાઈ ભીમભાઈ

વિરુદ્ધ

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી કે. બી. પુજારા (૬૮૦)

સુશ્રી સુરભી ભાટી, પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧,૨ માટે એજુપી

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૩ માટે શ્રી પ્રેમલ આર. જોશી (૧૩૨૭)

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સંદીપ એન. ભટ્ટ

તારીખ:૦૪/૦૭/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

રુલ રીટર્નેબલ. પ્રતિવાદી નંબર ૩ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન એ. જી. પી. અને વિદ્વાન વકીલ શ્રી પ્રેમલ જોશીએ સંબંધિત પ્રતિવાદીઓ માટે રુલની નોટિસની બજવણી માફ કરી.

૧. હાલની અરજી નીચેની રાહત મેળવવા માટે દાખલ કરવામાં આવી છે:

“(અ) આ અરજી સ્વીકારવી અને તેને પરત કરી શકાય તેવી તારીખે અંતિમ નિકાલ માટેની સૂચના આપવી;

(બી) પરિશિષ્ટ-જી મુજબ ૮-૧૨-૨૦૧૭ ના રોજ જી. પી. એસ. સી. દ્વારા જાહેર કરાયેલ કૃષિના સંયુક્ત નિયામક, વર્ગ-૧ના પદ માટેની પસંદગી યાદીમાં અરજદારનું નામ સામેલ ન કરવા બદલ પ્રતિવાદીઓની વિવાદિત કાર્યવાહી અને આદેશોને રદ કરવા અને દૂર કરવા, જોકે પરિશિષ્ટ-બી પર જાહેરાતમાં ૨ (બે) જગ્યાઓ સૂચિત કરવામાં આવી છે અને માત્ર ૧ (એક) ઉમેદવારની પસંદગી કરવામાં આવી છે અને અરજદાર બીજા ક્રમનો સૌથી વધુ ગુણવાન ઉમેદવાર છે;

(સી) અરજદારના ૪૯.૭૨ ગુણને ૫૦ ગુણ સુધી પૂર્ણ કરીને, કૃષિના સંયુક્ત નિયામક, વર્ગ-૧ના પદ માટે પસંદગી યાદીમાં અરજદારનું નામ સામેલ કરવા માટે પ્રતિવાદીઓને નિર્દેશ આપવો અને તમામ પરિણામી લાભો સાથે તે મુજબ તેમની નિમણૂક કરવી;

(ડી) પ્રતિવાદીઓને "એ" શ્રેણીની પ્રશ્ન પુસ્તિકાના પ્રશ્ન નંબર ૫૬, ૧૩૬, ૧૩૮, ૧૪૨ અને ૨૭૮ એવા ૫ (પાંચ) પ્રશ્નો કે જેના જવાબો અનિશ્ચિત, વિવાદાસ્પદ અને શંકાસ્પદ છે અને જેના માટે જી. પી. એસ. સી. ને ઘણી રજૂઆતો મળી હતી અને જી. પી. એસ. સી. એ પરિશિષ્ટ-K માં

નિવેદનમાં ઉલ્લેખિત અંતિમ જવાબ-કીમાં તેના દ્વારા જાહેર કરાયેલા કેટલાક જવાબોમાં ફેરફાર પણ કર્યો હતો અને તે મુજબ અંતિમ પરિણામમાં સુધારો કરવા અને અરજદારની પસંદગી કરવા અને તમામ પરિણામી લાભો સાથે તેને નિમણૂક આપવા માટે યોગ્યતા વિચારણા અને ગણતરીમાંથી બાકાત રાખવાનો નિર્દેશ આપવો.

(ઈ) પરિશિષ્ટ-જી મુજબ ૮-૧૨-૨૦૧૭ પર જી. પી. એસ. સી. દ્વારા જાહેર કરાયેલ અંતિમ પરિણામને રદ કરવું અને અલગ રાખવું;

(એફ) આ અરજીની સુનાવણી અને અંતિમ રજૂઆતને ધ્યાનમાં રાખીને, કૃપા કરીને કૃષિના સંયુક્ત નિયામક, વર્ગ-૧ના પદ માટે જોડાણ-જી મુજબ જી. પી. એસ. સી. દ્વારા ૮-૧૨-૨૦૧૭ પર જાહેર કરવામાં આવેલા અંતિમ પરિણામની કામગીરી પર રોક લગાવી દો.

(જી) આ અરજીની સુનાવણી અને અંતિમ નિકાલ કરતા, કૃપા કરીને પ્રતિવાદીઓને આ માનનીય અદાલતના વધુ આદેશને આધિન કૃષિના સંયુક્ત નિયામક, વર્ગ-૧ના પદ માટે નિમણૂક માટે સરકારને ભલામણ કરવામાં આવતા ઉમેદવારની યાદીમાં અરજદારનું નામ સામેલ કરવા માટે નિર્દેશ આપો.

(જ) આ અરજીના ખર્ચ સહિત અન્ય કોઈ યોગ્ય અને ન્યાયી રાહત/મંજૂરી આપવી;

૨. વર્તમાન અરજીમાં જણાવ્યા મુજબ કેસની સંક્ષિપ્ત હકીકતો નીચે મુજબ છે:

૨.૧ અરજદારનો જન્મ ૦૧.૦૬.૧૯૬૮ પર થયો હતો અને અરજી દાખલ કરતી વખતે તેની ઉંમર લગભગ ૪૯ વર્ષની છે અને તે સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગ (એસઈબીસી) નો છે.તેમની નિમણૂક જી. પી. એસ. સી. દ્વારા સીધી પસંદગી દ્વારા કૃષિ અધિકારી તરીકે, ૨૪.૧૨.૧૯૯૬ પર વર્ગ-૨ તરીકે કરવામાં આવી હતી.ત્યારબાદ, તેમની નિમણૂક જી. પી. એસ. સી. ના નાયબ નિયામક તરીકે કૃષિ, વર્ગ-૧ દ્વારા ૧૯.૦૫.૨૦૧૦ પર કરવામાં આવી હતી, અને તેઓ આજની તારીખ સુધી તેમની ફરજો બજાવી રહ્યા છે.અરજદાર તેની સેવામાં નોંધપાત્ર સિદ્ધિઓ પર પહોંચી ગયો છે.હવે અરજદારને પસંદગીમાંથી ખોટી રીતે બાકાત રાખવામાં આવ્યો છે અને કૃષિના સંયુક્ત નિયામક, વર્ગ-૧ના પદ પર સીધી પસંદગી દ્વારા નિમણૂકનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો છે. તેથી હાલની અરજીને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવ્યું છે.

૩. અરજદારના વિદ્વાન વકીલ શ્રી કે. બી. પૂજારા, પ્રતિવાદી નંબર ૩ માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી પ્રેમલ જોશી અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ અને ૨-રાજ્ય માટે વિદ્વાન સહાયક સરકારી વકીલ સુશ્રી સુરભી ભાટીની વાત સાંભળી.

૪.૧ શ્રી કે. બી. પૂજારા, અરજદારના વિદ્વાન વકીલ, વર્તમાન અરજીમાં વિનંતી કરાયેલી પ્રાર્થનાનો ઉલ્લેખ કરીને અને રજૂઆત કરી છે કે અરજદારનો જન્મ ૦૧.૦૬.૧૯૬૮ પર થયો હતો, અને વર્તમાન અરજી દાખલ કરતી વખતે, તેની ઉંમર લગભગ ૪૯ વર્ષની છે અને તે સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગ (એસઈબીસી) નો છે.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે અરજદારની નિમણૂક જી. પી. એસ. સી. દ્વારા કૃષિ અધિકારી તરીકે સીધી પસંદગી દ્વારા કરવામાં આવી હતી, ૨૪.૧૨.૧૯૯૬ પર વર્ગ-૨.ત્યારબાદ તેમને જી. પી. એસ. સી. દ્વારા નિર્દેશ દ્વારા નાયબ નિયામક, કૃષિ, ૧૯.૦૫.૨૦૧૦ પર વર્ગ-૧ તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા, અને જ્યાં સુધી આ અરજી આ અદાલતમાં દાખલ કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી તેઓ તેમની ફરજો બજાવી રહ્યા છે.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે અરજદારનો સેવાનો સારો રેકૉર્ડ છે અને તે નોંધપાત્ર સિદ્ધિઓ સુધી પહોંચ્યો છે અને હવે અરજદારને ખોટી રીતે પસંદગીમાંથી બાકાત રાખવામાં આવ્યો છે અને કૃષિના સંયુક્ત નિયામક, વર્ગ-૧ના પદ પર સીધી પસંદગી દ્વારા નિમણૂકનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો છે. જેથી આ અરજી કરવામાં આવી છે.

૪.૨ તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ દ્વારા ૧૫.૧૧.૨૦૧૬ પર જાહેરાત નંબર ૯૬/૨૦૧૬-૧૭ દ્વારા પ્રકાશિત જાહેરાત અનુસાર, જેના દ્વારા કૃષિ અને સહકાર વિભાગ હેઠળ ગુજરાત કૃષિ સેવા, વર્ગ- ૧ માં કૃષિના સંયુક્ત નિયામકની બે જગ્યાઓ માટે ઓનલાઇન અરજી મંગાવવામાં આવી હતી.અરજદારે આ માટે અરજી પણ કરી છે.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે ઉત્તરદાતાઓએ ઓ.એમ.આર. / એમ.સી.ક્યુ. આધારિત ૩૦૦ ગુણની ૦૫.૦૩.૨૦૧૭ ના રોજ પ્રારંભિક પરીક્ષા/સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા યોજી હતી.અરજદાર આ લેખિત પરીક્ષામાં હાજર થયો છે.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે ત્યારબાદ, પ્રતિવાદીઓએ ચકાસણી માટે પાત્ર ઉમેદવારોની કામચલાઉ પરિણામ સૂચિ ૨૧.૦૬.૨૦૧૭ જાહેર કરી અને તારીખ ૦૪.૦૭.૨૦૧૭ દ્વારા સંબંધિત દસ્તાવેજો રજૂ કરવા માટે અરજદારને ૨૮.૦૬.૨૦૧૭ તારીખનો પત્ર જારી કર્યો. ત્યારબાદ, અરજદારને ૦૭.૧૨.૨૦૧૭ ના રોજ મૌખિક મુલાકાત માટે બોલાવવામાં આવ્યો હતો.અરજદાર ઉપરોક્ત મૌખિક મુલાકાતમાં હાજર થયો હતો અને ખૂબ જ સારું પ્રદર્શન કર્યું હતું.અરજદારને તેની પસંદગી માટે વિશ્વાસ હતો કારણ કે ઈન્ટરવ્યૂમાં તેનું પ્રદર્શન ખૂબ સારું હતું.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે અરજદાર જી. પી. એસ. સી. દ્વારા પ્રકાશિત ૦૮.૧૨.૨૦૧૭ ના અંતિમ પરિણામથી આઘાત અને આશ્ચર્યચકિત છે, જેમાં જાહેરાતમાં સૂચિત ખાલી જગ્યાઓ બે હોવા છતાં માત્ર એક ઉમેદવાર શ્રી રાજેન્દ્રસિંહ પ્રતાપસિંહ

રાજપૂતની પસંદગી કરવામાં આવી છે.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે અરજદારને અસફળ જાહેર કરવામાં આવ્યો છે, જોકે તેણે ૧૦૦ ગુણમાંથી કુલ ભારિત ગુણ મેળવ્યા છે, જે બાકીના તમામ ઉમેદવારોમાં સૌથી વધુ છે અને જેને ૫૦ ગુણ સુધી પૂર્ણ કરવા જરૂરી છે.

૪.૩ તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે પાંચ પ્રશ્નો છે નંબર ૫૬,૧૩૬,૧૩૮,૧૪૨ અને

૨૭૮ "એ" શ્રેણીની પ્રશ્ન પુસ્તિકા અને જેના જવાબો વિવાદાસ્પદ અને શંકાસ્પદ છે.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે જાહેરાત બે પદ માટે સૂચિત કરવામાં આવી છે પરંતુ માત્ર એક જ ઉમેદવારની પસંદગી કરવામાં આવી છે અને,

તેથી, અરજદાર આગામી સર્વોચ્ચ પ્રતિભાશાળી ઉમેદવાર છે, તેનું નામ પસંદગી યાદીમાં સામેલ કરવું જરૂરી છે અને તેને નિમણૂક આપવી જરૂરી છે.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે અરજદારને વિવિધ હોદ્દાઓ પર કૃષિ વિભાગનો ૨૧ વર્ષથી વધુનો ખૂબ જ લાંબો અને સારો અનુભવ છે.

૪.૪ તેમણે ગુણના ગોળાકારને લગતી રજૂઆતના સમર્થનમાં અને એ દલીલ અંગે પણ રજૂઆત કરી છે કે વાઈવા-વૉસના ગુણ, જે વર્તમાન કિસ્સામાં વધુ ટકાવારી ન હોવા જોઈએ.

૪.૫ આ સંબંધમાં તેમણે એ. આઈ. આર. ૧૯૮૭ એસ. સી. ૪૫૪ માં નોંધાયેલા અશોક કુમાર ચાદવ અને અન્ય વિરુદ્ધ હરિયાણા રાજ્ય અને અન્યના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાનો ઉલ્લેખ કર્યો છે, ફરો ૨૯ સુસંગત છે, અને વધુ ખાસ રીતે મુખ્ય નોંધ (i) નો ઉલ્લેખ કર્યો છે અને રજૂઆત કરી છે કે સામાન્ય વર્ગના ઉમેદવારોના કિસ્સામાં તે ૧૨.૨% થી વધુ ન હોવો જોઈએ.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે માત્ર અરજદારે ભરતી પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધો છે પરંતુ બાદમાં પસંદગીને પડકાર ફેંક્યો છે વાઈવા વોસ/ઈન્ટરવ્યૂ માટે લઘુત્તમ ગુણ નિર્ધારિત ન કરવા જોઈએ અને તેથી તેમણે રજૂઆત કરી છે કે અવરોધ, સંમતિ અને માફીનો પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી.

૪.૬ તેમણે (૧) રમેશ કુમાર વિરુદ્ધ દિલ્લી હાઈકોર્ટ અને અન્ય (૨૦૧૦) ૩ એસ. સી. સી. ૧૦૪ (૨) ડી. વી. ના કેસોમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા પર પણ આધાર રાખ્યો છે. બક્ષી અને અન્યો વિરુદ્ધ ભારત સંઘ અને અન્યોએ એ. આઈ. આર. ૧૯૯૩ એસ. સી. ૨૩૭૪ માં અહેવાલ આપ્યો હતો, જેમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે ભત્રીજાવાદ અને પક્ષપાતને લગતા મુદ્દા પર વિચારણા કરી છે તેમજ મૌખિક પરીક્ષા પાસ કરવા માટે ૫૦ ટકા ગુણ સૂચવ્યા છે, અને (૩) ડૉ. (મેજર) મીતા સહાય વિરુદ્ધ બિહાર રાજ્ય અને અન્યોએ (૨૦૧૯) ૨૦ એસ. સી. સી. ૧૭ માં અહેવાલ આપ્યો છે, ખાસ કરીને, ફરો ૧૭ સુસંગત છે, જેમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે તે ચુકાદામાં અવલોકન કર્યું છે

કે અપીલકર્તા પસંદગી પ્રક્રિયાને પડકારતો નથી પરંતુ યોગ્યતા નિર્ધારણ માટે પ્રતિવાદીઓના અર્થઘટન પર સવાલ ઉઠાવી રહ્યો છે અને તેથી, તે તેમણે રજૂઆત કરી છે કે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા અમુક ગેરકાયદેસરતા આચરવામાં આવી હોવાથી, અરજદાર અન્યથા લાયક છે જેની નિમણૂક કરવામાં આવી નથી અને તેથી, ઘણા આધારો પર, વર્તમાન અરજીને વર્તમાન અરજીમાં વિનંતી કરેલી પ્રાર્થનાઓ આપીને મંજૂરી આપવી જરૂરી છે.

૫.૧ તેનાથી વિપરીત, પ્રતિવાદી નંબર ૩ ના વિદ્વાન વકીલ શ્રી પ્રેમલ જોશીએ વર્તમાન અરજીમાં કરવામાં આવેલી પ્રાર્થનાઓ તેમજ વિવિધ ઘટનાઓ અને બનાવો અંગે રજૂ કરવામાં આવેલા દસ્તાવેજો તરફ મારું ધ્યાન દોર્યું છે.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે ૧૫.૧૧.૨૦૧૬ થી ૩૦.૧૧.૨૦૧૬ દરમિયાન, પંચે કૃષિના સંયુક્ત નિયામક, વર્ગ-૧ના પદ માટે ૧૫.૧૧.૨૦૧૬ થી ૩૦.૧૧.૨૦૧૬ વચ્ચે ઓનલાઇન અરજીઓ આમંત્રિત કરવા માટે એક જાહેરાત નંબર ૯૬/૨૦૧૬-૧૭ પ્રકાશિત કરી હતી. ખાલી જગ્યાઓની કુલ સંખ્યા ૨ હતી એટલે કે બિન અનામત વર્ગ માટે એક.૨ પોસ્ટમાંથી ૧ પોસ્ટ અનારક્ષિત (મહિલા) શ્રેણી માટે છે.પ્રારંભિક પરીક્ષા ૦૫.૦૩.૨૦૧૭ પર હાથ ધરવામાં આવી હતી, કામચલાઉ જવાબ કૂચી ૧૪.૦૩.૨૦૧૭ પર પ્રકાશિત કરવામાં આવી હતી અને ઉપરોક્ત જવાબ કૂચીનો વાંધો ઉમેદવારો પાસેથી ૨૧.૦૩.૨૦૧૭ સુધી માંગવામાં આવ્યો હતો.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે

૧૦.૦૫.૨૦૧૭ પર, જી. પી. એસ. સી. ને વર્તમાન અરજદાર સહિત કેટલાક ઉમેદવારોની લેખિત રજૂઆત મળી હતી.ઉમેદવારોની રજૂઆતો પ્રાપ્ત થયા પછી, જી. પી. એસ. સી. એ તમામ રજૂઆતો નિષ્ણાતના અભિપ્રાય માટે મોકલી હતી કે ઉમેદવારોએ ઉઠાવેલા વાંધા સાચા છે કે નહીં.

નિષ્ણાતોનો અભિપ્રાય પ્રાપ્ત થયા પછી, અંતિમ જવાબ ફૂચી ૧૦.૦૫.૨૦૧૭ પર પ્રકાશિત કરવામાં આવી હતી.૨૯.૦૫.૨૦૧૭ પર, અંતિમ જવાબ ફૂચી સુધારવામાં આવી હતી અને યોગ્ય પ્રક્રિયાને અનુસરીને પ્રકાશિત કરવામાં આવી હતી.૨૧.૦૬.૨૦૧૭ પર, પંચે દસ્તાવેજોની તપાસ માટે ઉમેદવારોની યાદી પ્રકાશિત કરી.ધોરણો અનુસાર દસ્તાવેજોની ચકાસણી કર્યા પછી, ૨ ખાલી જગ્યાઓ સામે, કુલ ૧૨ ઉમેદવારો કે જેઓ યોગ્યતાના ક્રમમાં છે, તેમને ઇન્ટરવ્યૂ માટે પાત્ર જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા અને ઇન્ટરવ્યૂ માટે લાયક ઉમેદવારોનું પરિણામ જી. પી. એસ. સી. દ્વારા ૧૦.૧૧.૨૦૧૭ પર પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યું હતું.ઉપરોક્ત પોસ્ટ માટે ૦૭.૧૨.૨૦૧૭ અને ૦૮.૧૨.૨૦૧૭ પર નિર્ધારિત ઇન્ટરવ્યૂ, ઇન્ટરવ્યૂનું અંતિમ પરિણામ પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યું હતું અને ૧૬.૧૨.૨૦૧૭ પર, કમિશન દ્વારા સરકારના સંબંધિત વિભાગને ભલામણ મોકલવામાં આવી હતી.

૫.૨ તેમણે રજૂઆત કરી છે કે અરજદારે સામાન્ય શ્રેણીમાં ઉપરોક્ત પદ માટે અરજી કરી હતી અને જી. પી. એસ. સી. દ્વારા યોજાયેલી પ્રારંભિક પરીક્ષામાં

હાજર રહ્યા હતા અને અરજદારને દસ્તાવેજોની તપાસ માટે પાત્ર ઉમેદવારોની ચાદીમાં તેમનું સ્થાન મળ્યું હતું અને તે મુજબ અરજદારે નિર્ધારિત સમય મર્યાદામાં સંબંધિત દસ્તાવેજો રજૂ કર્યા હતા અને અરજીની તપાસ કર્યા પછી અરજદારને ઇન્ટરવ્યૂ માટે બોલાવવામાં આવ્યો હતો અને અંતિમ પરિણામમાં, કમિશન દ્વારા અનારક્ષિત શ્રેણી માટે નક્કી કરાયેલ લાયકાત ધોરણ ૫૦ ગુણ હતું અને અરજદારને માત્ર ૪૯.૭૨ ગુણ મળ્યા હતા, તેથી જ તેને ઉપરોક્ત પદ માટે ભલામણ કરવામાં આવી નથી અને તેથી તેણે રજૂઆત કરી છે કે ગોળાકારના સિદ્ધાંતને મંજૂરી આપતી કોઈ માર્ગદર્શિકા અથવા નિયમ નથી. નિમણૂક માટે લાયકાત મેળવવા માટે ગુણ બંધ કરવા અને અરજદારે પ્રશ્ન નંબર ૧૩૩, ૧૩૫, ૧૪૨ અને ૨૭૬ માટે કામચલાઉ જવાબ ફૂચી અંગે વાંધા ઉઠાવ્યા હતા અને જવાબો સૂચવ્યા હતા.જો કે, વર્તમાન અરજીમાં, તેમણે શ્રેણી "એ" પ્રશ્ન પુસ્તિકા સંબંધિત પ્રશ્ન નંબર ૫૬, ૧૩૬, ૧૩૮, ૧૪૨ અને ૨૭૮ ના જવાબો પર વિવાદો ઉઠાવ્યા છે અને હવે, અરજદારને ૧૦.૦૫.૨૦૧૭ પર પ્રકાશિત કરવામાં આવેલી અંતિમ જવાબ ફૂચી અંગે કોઈ ફરિયાદ કરવાથી રોકવામાં આવે છે, અને તે પછી, સુધારેલી અંતિમ જવાબ ફૂચી ૨૯.૦૫.૨૦૧૭ પર પ્રકાશિત કરવામાં આવી હતી.અરજદાર ૦૭.૧૨.૨૦૧૭ પર યોજાયેલી મુલાકાતમાં હાજર થયો હતો અને અસફળ ઉમેદવાર જાહેર કર્યો હતો.

૫.૩ તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે ૨૯.૦૫.૨૦૧૭ એટલે કે, અંતિમ જવાબ કૂચીના પ્રકાશનની તારીખ અને ૦૮.૧૨.૨૦૧૭ એટલે કે જે તારીખે અંતિમ પરિણામ જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું તેની વચ્ચે લગભગ ૭ મહિનાનું અંતર છે.આમ, એવું લાગે છે કે જ્યારે અરજદાર પોતાને અસફળ જણાયો ત્યારે જ તેણે ૨૯.૦૫.૨૦૧૭ તારીખની અંતિમ જવાબ કૂચી ને પડકાર્યો હતો.તેમણે ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગના નિયમો, ૧૯૬૨ના નિયમો ૪ અને ૫ પર આધાર રાખ્યો છે, જેને જી. પી. એસ. સી. દ્વારા ૦૭.૦૭.૧૯૬૨ પર અપનાવવામાં આવ્યો છે.વધુમાં, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે બોર્ડના સભ્યોને ડ્રો સિસ્ટમના આધારે દરરોજ બોર્ડ ફાળવવામાં આવતું હતું.ઈન્ટરવ્યૂ શરૂ થયાની થોડી મિનિટો પહેલાં ડ્રો હાથ ધરવામાં આવ્યો હતો.ઉમેદવારોને ડ્રો સિસ્ટમના આધારે બોર્ડને ઈન્ટરવ્યૂ માટે પણ ફાળવવામાં આવ્યા હતા.પ્રક્રિયાની પવિત્રતા માત્ર લેખિત પરીક્ષામાં ઈન્ટરવ્યૂ લેનારાઓ દ્વારા લેવામાં આવેલા ગુણની જાણકારીના અભાવના સંદર્ભમાં જ જાળવવામાં આવી ન હતી, પરંતુ ચોક્કસ બોર્ડ દ્વારા ઈન્ટરવ્યૂ લેવાના ઉમેદવારો કોણ હશે તે અંગે ક્યારેય ચોક્કસ નહોતું અને નિયમો અનુસાર, સીધી પસંદગી માટે વિવિધ હોદ્દાઓ માટે ઈન્ટરવ્યૂ લેવા માટે રચાયેલી પસંદગી સમિતિઓ.ઈન્ટરવ્યૂ દરમિયાન પસંદગી સમિતિના દરેક સભ્ય પ્રશ્નમાં રહેલા પદ, સામાન્ય જ્ઞાન અને જાગૃતિ સંબંધિત વિષયના સંદર્ભમાં પ્રશ્નો મૂકીને ઉમેદવારોના પ્રદર્શનનું મૂલ્યાંકન કરે છે.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે મનની હાજરીના સંદર્ભમાં ઉમેદવારની સામાન્ય ક્ષમતા, પોતાનો દ્રષ્ટિકોણ રજૂ

કરવાની ક્ષમતા, મુદ્દાઓનું વિશ્લેષણ કરવાની ક્ષમતા, તેમાં દ્રઢતા સાચો અભિપ્રાય ઘડવો, ઝડપી અને સાચો નિર્ણય લેવો વગેરેનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવે છે. જે પદ માટે ઇન્ટરવ્યૂ લેવામાં આવે છે તેની જરૂરિયાતને પહોંચી વળવા માટે ઉમેદવારના સામાન્ય એકંદર વ્યક્તિત્વનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવે છે જેથી મૂલ્યાંકન આયોગ વ્યક્તિગત ઇન્ટરવ્યૂ દરમિયાન ઉમેદવારના પ્રદર્શન પર આધાર રાખે. ઉમેદવારની વ્યક્તિગત મુલાકાત પછી, અધ્યક્ષ અને પસંદગી સમિતિના સભ્યોએ પોતાની જાતને ચર્ચા કરી અને સામાન્ય રીતે સર્વસંમતિની પ્રક્રિયા દ્વારા ઉમેદવારને ગુણ સોંપવાનો નિર્ણય કર્યો. વિવિધ હેડ હેઠળ ગુણ ફાળવવાની કોઈ પ્રથા નથી અને પસંદગી સમિતિના સભ્યો વચ્ચે સર્વસંમતિ દ્વારા કમિશન દ્વારા એક જ લોટમાં ગુણ ફાળવવામાં આવે છે, આટલા ગુણ પસંદગી સમિતિ વતી અધ્યક્ષ દ્વારા તેમને આપવામાં આવેલા કોષ્ટક નિવેદનમાં નોંધવામાં આવે છે. ત્યારબાદ, પંચે પ્રારંભિક પરીક્ષાના ૩૦૦ ગુણમાંથી મેળવેલા ગુણના ૫૦ ટકા ભારાંક અને ઇન્ટરવ્યૂમાંથી મેળવેલા ગુણના સંદર્ભમાં ૫૦ ટકા ભારાંક અનુસાર ઉમેદવારોની અંતિમ પસંદગી કરી હતી. તેથી, આને ધ્યાનમાં રાખીને, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે હાલની અરજી રદ કરવી જરૂરી છે.

૫.૪ પ્રતિવાદી નંબર ૩ માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી પ્રેમલ જોશીએ (i) પશ્ચિમ બંગાળ સંયુક્ત પ્રવેશ પરીક્ષા બોર્ડ અને અન્ય વિરુદ્ધ (૨૦૧૫) ૧૩ એસ. સી. સી. ૬૬૮ માં અહેવાલિત સરિત ચક્રવર્તી અને અન્ય, વધુ ખાસ કરીને, ફરાર

૧૧ અને ૧૨ સુસંગત છે, અને રજૂઆત કરી છે કે જો નિયમ આમ કરવાની જોગવાઈ ન કરે તો ગુણને પૂર્ણાંક આપવાની મંજૂરી નથી અને અહીં વર્તમાન કેસમાં, જી. પી. એસ. સી. પાસે આવું કરવા માટે કોઈ નિયમ નથી, (ii) ભારત સરકાર અને અન્ય વિરુદ્ધ એસ. વિનોદ કુમાર અને અન્યોએ અહેવાલ આપ્યો છે. (૨૦૦૭) માં ૮ એસ. સી. સી. ૧૦૦ માં, વધુ ખાસ કરીને, ફક્ત ૧૦ અને ૧૧ સુસંગત છે અને રજૂઆત કરી છે કે કટ ઓફ માર્ક નક્કી કરવાની નોકરીદાતાની સત્તાને નકારી શકાય નહીં કે વિવાદિત પણ નથી અને જો કટ ઓફ માર્ક્સ તર્કસંગત ધોરણે નક્કી કરવામાં આવ્યા હોય, તો તેમાં પણ કોઈ અપવાદ લઈ શકાય નહીં, (iii) દિલ્હી મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિરુદ્ધ સુરેન્દ્ર સિંહ અને અન્યોએ (૨૦૧૮) ૮ એસ. સી. સી. ૬૭ માં અહેવાલ આપ્યો છે, વધુ ખાસ કરીને, ૧૭ થી ૧૮ સુસંગત છે અને મુખ્ય નોંધ A નો સંદર્ભ આપ્યો છે, અને રજૂઆત કરી છે કે ભરતી પ્રક્રિયામાં, અવરોધનો પ્રતિબંધ અને મંજૂરી અને પુનરાવર્તનનો સિદ્ધાંત પણ લાગુ થશે અને તેમણે દલીલ કરી છે કે પસંદગી પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધા પછી તેની પસંદગી કરવામાં નિષ્ફળતા પર તેને પડકારવામાં નહીં આવે.

૫.૫ તેણીએ છેલ્લે દલીલ કરી છે કે વર્તમાન અરજી અરજદાર દ્વારા ખૂબ વિલંબ પછી દાખલ કરવામાં આવી છે, એટલે કે તારીખ ૦૮.૧૨.૨૦૧૭ ના પરિણામના

પ્રકાશનથી લઈને તારીખ ૧૬.૦૩.૨૦૧૮ ના રોજ અરજી દાખલ કરવામાં આવે ત્યાં સુધી અને તેથી, તેણે વર્તમાન અરજીને રદ કરવાની વિનંતી કરી છે.

૬. પ્રતિવાદી નંબર ૧ અને ૨-રાજ્ય માટે વિદ્વાન સહાયક સરકારી વકીલ સુશ્રી સુરભી ભાટીએ પ્રતિવાદી નંબર ૩ માટે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા બારમાં કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને સમર્થન આપ્યું છે અને દલીલ કરી છે કે માત્ર પસંદગી ચાદીમાં ઉમેદવારનું નામ સામેલ કરવાથી આવા ઉમેદવારને નિમણૂકનો આદેશ મેળવવાનો કોઈ નિહિત અધિકાર પ્રાપ્ત થતો નથી.તેમણે (i) પંજાબ રાજ્ય વીજળી બોર્ડ, પટિયાલા વિરુદ્ધ મલિકચત સિંહ (૨૦૦૫) ૯ એસ. સી. સી. ૨૨ માં નોંધાયેલા કેસોમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો છે, વધુ ખાસ કરીને, ફરો જ સુસંગત છે, (iii) પોલીસ કમિશનર અને અન્ય વિ. ઉમેશ કુમાર ૨૦૨૦ની સિવિલ અપીલ નંબર ૩૩૩૪ (૨૦૧૯ની વિશેષ રજા અરજી (C) નંબર ૩૩૩૫ માંથી ઉદ્ભવતા, વધુ ખાસ કરીને, ફરો ૧૩,૧૪ અને ૧૭ સુસંગત છે, જેમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે આદેશની રિટના અવકાશને ધ્યાનમાં લીધો છે અને અદાલતે તપાસ કરવી પડશે કે શું અરજદારોને નિમણૂકનો નિહિત અધિકાર છે કે કેમ.એવું પણ માનવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદીઓએ પસંદગી પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધો છે અને સુધારેલા પરિણામની જાહેરાત પર, અદાલત સમક્ષ તે બહાર આવ્યું છે કે તેઓ જે ઓ. બી. સી. શ્રેણી સાથે સંબંધિત છે તેના માટે કટ ઓફ સંબંધિત ગુણ મેળવવામાં નિષ્ફળ ગયા છે

અને રજૂઆત કરી છે કે ત્યારબાદ, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે સંબંધિત ઉમેદવારના કેસ પર વિચાર કર્યો નથી.અંતે, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે આ અરજીની પેન્ડન્સી દરમિયાન, કૃષિના સંયુક્ત નિયામકનું બીજું પદ પણ જરૂરી પ્રક્રિયાને અનુસરીને ભરવામાં આવ્યું છે અને તે ઉમેદવાર એટલે કે ગૌરવી શશીકાંતભાઈ દવેની નિમણૂક ૧૩.૧૦.૨૦૨૨ ના આદેશ દ્વારા કરવામાં આવી છે અને તેથી, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે વર્તમાન અરજીકર્તાને વર્તમાન કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં કોઈ રાહત આપી શકાતી નથી.તેથી, તેમણે વર્તમાન અરજીને રદ કરવાની વિનંતી કરી છે.

૭.૧ મેં સંબંધિત પક્ષો દ્વારા બારમાં કરવામાં આવેલી હરીફ રજૂઆતોને ધ્યાનમાં લીધી છે.પ્રથમ દૃષ્ટિએ એવું લાગે છે કે અરજદારે કુલ ૧૦૦% ગુણમાંથી ૪૯.૭૨% ગુણ મેળવ્યા છે.ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ દ્વારા પ્રકાશિત જાહેરાત જુઓ

૧૫.૧૧.૨૦૧૬ ના રોજ જાહેરાત નંબર ૯૬/૨૦૧૬-૧૭, તે દર્શાવે છે કે ઓછામાં ઓછા ૫૦ ટકા ગુણની જરૂર છે.એવું પણ સ્પષ્ટ થાય છે કે હાલની અરજી ખૂબ વિલંબ પછી દાખલ કરવામાં આવી છે અને અંતિમ જવાબ કૂચી એટલે કે તારીખ ૨૯.૦૫.૨૦૧૭ અને ૦૮.૧૨.૨૦૧૮ ના રોજની, જે તારીખે અંતિમ પરિણામ જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું, તેના પ્રકાશનની તારીખ વચ્ચે લગભગ સાત મહિનાનું અંતર છે. તેથી, તે સ્પષ્ટ થાય છે કે જ્યારે અરજદાર

પોતાને અસફળ જણાયો, ત્યારે ૨૯.૦૫.૨૦૧૭ તારીખની અંતિમ જવાબ કૂચીને પડકારવામાં આવી ન હતી.

૭.૨ ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગના નિયમો, ૧૯૬૨ના નિયમો ૪ અને પનો સંદર્ભ લેવો સુસંગત છે, જેને જી. પી. એસ. સી. દ્વારા ૦૭.૦૭.૧૯૬૨ પર અપનાવવામાં આવ્યો છે, જે નીચે મુજબ છે:

“નિયમ ૪ (૧) જ્યારે કોઈ સેવા અથવા પદ પર ભરતી પસંદગી દ્વારા નોમિનેશન દ્વારા કરવાની હોય, ત્યારે આયોગ સરકારને ઉમેદવારોની લાયકાતો અને આવી સેવા અથવા પદને લગતી શરતો નિર્ધારિત કરીને ભરતીના નિયમો ઘડવાની સલાહ આપશે.

(૨) નામાંકન માટે ઉમેદવારોની પસંદગી માટે સરકાર તરફથી વિનંતી પ્રાપ્ત થયા પછી, આયોગ કરશે

(i) રાજપત્રમાં અને યોગ્ય અખબારોમાં જાહેરાતો પ્રકાશિત કરો અને સેવાની શરતો, સ્પર્ધાનું સ્વરૂપ, ખાલી જગ્યાઓની સંખ્યા, અરજી કરવાની રીત અને અન્ય સંબંધિત સામગ્રીનો ઉલ્લેખ કરતા સંભવિત ઉમેદવારો પાસેથી અરજીઓ આમંત્રિત કરો;

((૨) પ્રાપ્ત થયેલી તમામ અરજીઓ અને નિમણૂક માટે સૌથી યોગ્ય માનવામાં આવતા ઉમેદવારોના ઇન્ટરવ્યુનો વિચાર કરવો; અને (૩) ખાલી જગ્યાઓની સંખ્યા કરતાં વધુ ન હોય તેવી પસંદગીના ક્રમમાં ગોઠવાયેલા ઉમેદવારોની વિગતો, જેઓ આયોગની શરૂઆતમાં નિમણૂક માટે સૌથી વધુ યોગ્ય છે, તે સરકાર સમક્ષ રજૂ કરવી.

નિયમ ૫ (૧) આયોગ નિયમ ૩ (૨) (૩) અને ૪ (૨) (૨) માં ઉલ્લેખિત મુલાકાતોમાં હાજર રહેવા માટે સરકાર દ્વારા નામાંકિત કરવામાં આવે તેવા સરકારના પ્રતિનિધિને નવીન બનાવશે અને આ રીતે હાજર પ્રતિનિધિ આયોગની ચર્ચાઓમાં ભાગ લઈ શકે છે પરંતુ તે હકદાર રહેશે નહીં.

૭.૩ એફિડેવિટ-ઇન-રિપ્લાયમાં દર્શાવેલી પ્રક્રિયા પરથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે પ્રક્રિયાની પવિત્રતા માત્ર લેખિત પરીક્ષામાં ઇન્ટરવ્યુ લેનારાઓ દ્વારા લેવામાં આવેલા ગુણના જ્ઞાનની ગેરહાજરીના સંદર્ભમાં જ જાળવવામાં આવી ન હતી, પરંતુ તે ક્યારેય ચોક્કસ નહોતું કે ચોક્કસ બોર્ડ દ્વારા ઇન્ટરવ્યુ લેવાના ઉમેદવાર કોણ હશે.તે એ પણ સ્પષ્ટ કરે છે કે બોર્ડ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયાને આ માનનીય અદાલત દ્વારા અનિલ કુમાર શંકરલાલ જોશી વિરુદ્ધ ગુજરાત

રાજ્યના કેસમાં સમર્થન આપવામાં આવ્યું છે, જેનો અહેવાલ ૧૯૯૧ (૨) જીએલએચ ૬૩૩ માં આપવામાં આવ્યો હતો.એવું પણ સ્પષ્ટ થાય છે કે પંચે પ્રારંભિક પરીક્ષાના ૩૦૦ ગુણમાંથી મેળવેલા ગુણના ૫૦ ટકા વેઈટેજ અને ઈન્ટરવ્યૂમાંથી મેળવેલા ગુણના સંદર્ભમાં ૫૦ ટકા વેઈટેજ અનુસાર ઉમેદવારોની અંતિમ પસંદગી કરી છે.તે એ પણ સ્પષ્ટ કરે છે કે વાઈવા વોસ ટેસ્ટ યોજતા પહેલા, તમામ ઉમેદવારોને ગુણની લઘુત્તમ પ્રિસ્ક્રિપ્શન વિશે જાણ હતી કે તેઓ લાયક બનવા માટે મેળવવાની જરૂર હતી અને ત્યારબાદ, અરજદારે સંબંધિત સમયે કોઈ ફરિયાદ કર્યા વિના દરેક તબક્કે પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધો છે.

૭.૪ અરજદાર માટે વિંદ્રાન વકીલ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલોને ધ્યાનમાં લેતા, જેમણે ત્રણ ગણો દલીલો કરી છે; પ્રથમ, વાઈવા વોસ ટેસ્ટમાં ગુણોનું ભારણ ૫૦ ટકાની હદ સુધી ન હોવું જોઈએ અને બીજું, વર્તમાન અરજીમાં ઉલ્લેખિત પાંચ પ્રશ્નોના ગુણ પર પુનર્વિચાર કરવો જરૂરી છે અને ત્રીજું, કે માત્ર અરજદારે પસંદગી પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધો છે, તે તે દરમિયાન કરવામાં આવેલી ગેરકાયદેસરતાને પડકારવાથી તેને અટકાવતો નથી.

પ્રક્રિયા.

૭.૫.૧ અશોક કુમાર યાદવ અને અન્યો (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા બારમાં ટાંકવામાં આવેલા માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાનો સંદર્ભ આપવો સુસંગત છે, ખાસ કરીને, ફરો ૨૯ સુસંગત છે, જે નીચે મુજબ છે:

“૨૯. હવે જો ભૂતપૂર્વ સેવા અધિકારીઓના કિસ્સામાં ૩૩.૩ અને અન્ય ઉમેદવારોના કિસ્સામાં ૨૨.૨ ગુણની આટલી ઊંચી ટકાવારીની ફાળવણી અમારા દ્વારા યોજાયેલી વાઈવા વોસ ટેસ્ટ માટે અતિશય છે, તો આ બંને કિસ્સાઓમાં વાઈવા વોસ ટેસ્ટ માટે ફાળવવામાં આવતા ગુણની યોગ્ય ટકાવારી કેટલી હોવી જોઈએ.જ્યાં સુધી સામાન્ય વર્ગના ઉમેદવારોની વાત છે, અમે માનીએ છીએ કે ભારતીય વહીવટી સેવા અને અન્ય સંલગ્ન સેવાઓમાં પસંદગીના કિસ્સામાં સંઘ લોક સેવા આયોગ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલી ટકાવારીનું પાલન કરવું વિવેકપૂર્ણ અને સલામત રહેશે.ભારતીય વહીવટી સેવાઓ અને અન્ય સંલગ્ન સેવાઓમાં પસંદગીના કિસ્સામાં યુનિયન પબ્લિક સર્વિસ કમિશન દ્વારા વાઈવા વોસ ટેસ્ટ માટે ફાળવવામાં આવેલા ગુણની ટકાવારી ૧૨.૨ ટકા છે.અને તે લેખિત પરીક્ષા અને વાઈવા વોસ ટેસ્ટ વચ્ચે યોગ્ય સંતુલન જાળવવા માટે વાજબી અને ન્યાયી હોવાનું જણાયું છે.તેથી અમે નિર્દેશ આપીશું કે હવેથી હરિયાણા સિવિલ સર્વિસીસ (એક્ઝિક્યુટિવ શાખા) અને અન્ય સંલગ્ન સેવાઓમાં પસંદગીના કિસ્સામાં, જ્યાં સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષામાં

લેખિત પરીક્ષા અને ત્યારબાદ વાઈવા વોસ ટેસ્ટનો સમાવેશ થાય છે, વાઈવા વોસ ટેસ્ટ માટે ફાળવવામાં આવેલા ગુણ પસંદગીના હેતુ માટે ધ્યાનમાં લેવામાં આવેલા કુલ ગુણના ૧૨.૨ ટકાથી વધુ ન હોવા જોઈએ.અમે સૂચવીશું કે આ ટકાવારી અન્ય રાજ્યોમાં જાહેર સેવા આયોગો દ્વારા પણ અપનાવવી જોઈએ, કારણ કે તે ઇચ્છનીય છે કે સમગ્ર દેશમાં પસંદગી પ્રક્રિયામાં એકરૂપતા હોવી જોઈએ અને સંઘ લોક સેવા આયોગ દ્વારા અનુસરવામાં આવતી પ્રથાને રાજ્ય લોક સેવા આયોગો દ્વારા અપનાવવા અને અનુસરવા માટે માર્ગદર્શક તરીકે લેવી જોઈએ.ભૂતપૂર્વ સેવા અધિકારીઓના વાઈવા વોસ ટેસ્ટ કેસ માટે ફાળવવામાં આવેલા ગુણની ટકાવારી, આપણે પહેલેથી જ ચર્ચા કરી છે તે કારણોસર, સામાન્ય વર્ગના ઉમેદવારોની ટકાવારી કરતાં કંઈક વધારે હોઈ શકે છે.તેથી અમે નિર્દેશ આપીશું કે ભૂતપૂર્વ સેવા અધિકારીઓના કિસ્સામાં, એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કે તેઓ સામાન્ય રીતે મધ્યમ વયની વ્યક્તિઓ હશે જેમની વ્યક્તિત્વ સંપૂર્ણપણે વિકસિત હશે, વાઈવા વોસ ટેસ્ટ માટે ફાળવવામાં આવેલા ગુણની ટકાવારી ૨૫ હોઈ શકે છે.ભવિષ્યમાં હરિયાણા જાહેર સેવા આયોગ દ્વારા જે પણ પસંદગી કરવામાં આવશે તે આ આધાર પર હશે કે વાઈવા વોસ ટેસ્ટ માટે ફાળવવામાં આવેલા ગુણ સામાન્ય વર્ગના ઉમેદવારોના કિસ્સામાં ૧૨.૨ ટકાથી વધુ અને ભૂતપૂર્વ સેવા અધિકારીઓના કિસ્સામાં ૨૫ ટકાથી વધુ ન હોવા જોઈએ."

૭.૫.૨ રમેશ કુમાર (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા બારમાં ટાંકવામાં આવેલા માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના અન્ય ચુકાદાનો સંદર્ભ આપવો પણ સુસંગત છે, ફકરો ૧૮ સુસંગત છે, જે નીચે મુજબ છે:

“૧૮. આ કેસોને હેમાની મલ્હોત્રા વિરુદ્ધ દિલ્હી હાઈકોર્ટ એ. આઈ. આર. ૨૦૦૮ એસ. સી. ૨૧૦૩ કેસમાં આ અદાલતના ચુકાદા દ્વારા સંપૂર્ણપણે આવરી લેવામાં આવ્યા છે, જેમાં એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે પસંદગી પ્રક્રિયા વચ્ચે પસંદગીના માપદંડમાં ફેરફાર કરવા માટે હાઈકોર્ટને મંજૂરી નથી.આ અદાલતે અખિલ ભારતીય ન્યાયાધીશોના કેસમાં (ઉપરોક્ત) આ સંદર્ભમાં ન્યાયમૂર્તિ શેટ્ટી આયોગના અહેવાલને સ્વીકાર્યો હતો, એટલે કે ઇન્ટરવ્યૂમાં લઘુત્તમ ગુણ મેળવવાની કોઈ જરૂરિયાત હોવી જોઈએ નહીં, તેથી આને અમલમાં મૂકવું જોઈએ.ઇન્ટરવ્યૂમાં લઘુત્તમ ગુણ મેળવવાની જરૂરિયાતને અવગણીને લેખિત પરીક્ષા તેમજ ઇન્ટરવ્યૂમાં કુલ મળીને જરૂરી ગુણ મેળવનારા ઉમેદવારોને નિમણૂક આપવા માટે કોર્ટે નિર્દેશો જારી કર્યા હતા.તે નિર્દેશોના અનુસરણમાં, દિલ્હી હાઈકોર્ટે આવા ઉમેદવારોને નિમણૂકની રજૂઆત કરી હતી.અહીં સામેલ પદ પરની પસંદગી પડકાર હેઠળની પસંદગી પ્રક્રિયા માટે પછીના કોઈપણ વર્ષોમાં પૂર્ણ થઈ નથી.તેથી, તાત્કાલિક કેસમાં, ઇન્ટરવ્યૂમાં લઘુત્તમ ગુણ

મેળવવાની કોઈ વૈધાનિક જરૂરિયાતની ગેરહાજરીમાં, ઉચ્ચ અદાલતે તે જ સિદ્ધાંતનું પાલન કરવું જોઈએ.આવી હકીકત-પરિસ્થિતિમાં, સંમતિનો પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી."

૭.૫.૩ ડૉ. (મેજર) મીતા સહાય (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા બારમાં ટાંકવામાં આવેલા માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના અન્ય ચુકાદાનો સંદર્ભ આપવો પણ સુસંગત છે, ફરરા ૧૫ થી ૧૮ છે સંબંધિત, નીચે પ્રમાણે:

“પ્રારંભિક મુદ્દાઓ: –

૧૫. વધુમાં, સામેલ કાનૂની મુદ્દાઓનું વિશ્લેષણ શરૂ કરતા પહેલા, પ્રારંભિક મુદ્દાને સંબોધિત કરવો જરૂરી છે.અપીલકર્તા દ્વારા પડકારની જાળવણીક્ષમતા પર આ આધાર પર સવાલ ઉઠાવવામાં આવ્યો છે કે તેણીએ પસંદગી પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધો હોવાથી પસંદગીમાં માત્ર નિષ્ફળતાને કારણે પછીથી તેને પડકાર આપી શકશે નહીં.પ્રતિવાદીઓના વકીલે તેમના વાંધાને સાબિત કરવા માટે આ અદાલતના નિર્ણયો પર આધાર રાખ્યો હતો.

૧૬. તે સારી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે વિરોધનો સિદ્ધાંત ઉમેદવારને પસંદગી પ્રક્રિયામાં નિષ્ફળ ગયા પછી તેને પડકારવાથી અટકાવે છે, જેમ કે આ

અદાલતે મનીષ કુમાર શાહી વિરુદ્ધ બિહાર રાજ્ય સહિતના ઘણા ચુકાદાઓમાં પુનરાવર્તન કર્યું છે, જેમાં નીચે મુજબ અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે:

“૧૬. અમે હાઈકોર્ટ સાથે પણ સંમત છીએ કે વાઈવા વોસ ટેસ્ટ માટે ૧૯ ટકાથી વધુ ગુણ નક્કી કરવામાં આવ્યા છે તે સારી રીતે જાણીને પસંદગીની પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધા પછી, અપીલકર્તા પસંદગીના માપદંડ અથવા પ્રક્રિયાને પડકારવા માટે હકદાર નથી. ચોક્કસપણે, જો અપીલકર્તાનું નામ મેરિટ યાદીમાં આવ્યું હોત, તો તેણે પસંદગીને પડકારવાનું સપનું પણ જોયું ન હોત. અપીલકર્તાએ કલમ હેઠળ હાઈકોર્ટના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કર્યો હતો

૨૨૬ જયારે તેમને જાણવા મળ્યું કે તેમનું નામ આયોગ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલી મેરિટ યાદીમાં નથી ત્યારે જ તેમણે ભારતના બંધારણની જોગવાઈ કરી હતી. અપીલકર્તાનું આ વર્તન સ્પષ્ટપણે તેને પસંદગી પર સવાલ ઉઠાવવાથી વંચિત કરે છે અને ઉચ્ચ અદાલતે રિટ અરજીને ધ્યાનમાં લેવાનો ઇનકાર કરીને કોઈ ભૂલ કરી નથી.”૫ આ સિદ્ધાંતનો અંતર્ગત ઉદ્દેશ ઉમેદવારોને ધ્યાનમાં રાખીને બીજો પ્રયાસ કરવાથી અટકાવવાનો અને દરેક અસંતુષ્ટ ઉમેદવાર, પસંદગીમાં નિષ્ફળ ગયા પછી, બીજી તક મળવાની આશામાં તેને પડકાર આપે છે તે મડાગાંઠને ટાળવાનો છે.

૧૭. જો કે, આપણે આ સિદ્ધાંતથી અલગ પાડવું જોઈએ કારણ કે ઉમેદવાર પસંદગી પ્રક્રિયામાં ભાગ લેવા માટે સંમત થઈને માત્ર નિર્ધારિત પ્રક્રિયાને સ્વીકારે છે અને તેમાં ગેરકાયદેસરતા સ્વીકારતા નથી.એવી પરિસ્થિતિમાં કે જ્યાં ઉમેદવાર કાયદાકીય નિયમોની ખોટી રચના અને તેનાથી ઉદ્ભવતા ભેદભાવપૂર્ણ પરિણામોનો આરોપ મૂકે છે, ત્યાં ઉમેદવારએ તેમાં ભાગ લીધો હોવાના કારણે તેને માફ કરી શકાતો નથી.બંધારણીય યોજના પવિત્ર છે અને તેનું કોઈપણ રીતે ઉલ્લંઘન અસ્વીકાર્ય છે.હકીકતમાં, ઉમેદવારને અસાધ્ય ગેરકાયદેસરતા અથવા બંધારણની જોગવાઈઓના અપમાન પર હુમલો કરવાનો અધિકાર ન હોઈ શકે, સિવાય કે તે પસંદગી પ્રક્રિયામાં ભાગ લે.

૧૮. સરકારી હોસ્પિટલોમાં 'કામના અનુભવ' માટે ભારાંક આપવાની મંજૂરીનો પ્રશ્ન પણ આ કેસમાં વિવાદનું મૂળ નથી.ચિકિત્સા એક લાગુ વિજ્ઞાન હોવાથી માત્ર શૈક્ષણિક જ્ઞાન દ્વારા નિપુણતા મેળવી શકાતી નથી.ઉમેદવારનો લાંબો અનુભવ તેના જ્ઞાન અને કુશળતામાં વધારો કરે છે.તેવી જ રીતે, સરકારી હોસ્પિટલો ખાનગી હોસ્પિટલોથી ખૂબ જ અલગ છે કારણ કે સરકારી હોસ્પિટલોમાં અનન્ય માળખાગત અવરોધો છે અને ગરીબ લોકો સાથે વ્યવહાર કરે છે.આવી બિન-ખાનગી હોસ્પિટલોમાં ડોક્ટરો ઓછા પગારના બદલામાં દર્દીઓના ટોળાને તબીબી સારવાર આપીને જાહેર હેતુની સેવા કરે છે.તેથી, જ્યારે કામના અનુભવની જરૂરિયાત પર ભાર મૂકવામાં આવે છે, ત્યારે સરકારી

હોસ્પિટલો અને ખાનગી હોસ્પિટલોને અલગ વર્ગો તરીકે માન્યતા આપવા અંગે કોઈ વિવાદ નથી.તેના બદલે આવી માન્યતા એ સુનિશ્ચિત કરે છે કે બિહાર જેવા સોરિક રાજ્યોમાં ભરતી કરાયેલા ડોક્ટરોને તે પ્રદેશોમાં પડકારોનો સામનો કરવા માટે જરૂરી સંપર્ક હોય.

૧૯. આમ અપીલકર્તાએ પસંદગી પ્રક્રિયાને યોગ્ય રીતે પડકાર્યો નથી પરંતુ યોગ્યતા નિર્ધારણના ભાગ રૂપે 'કાર્ય અનુભવ' ના પ્રતિવાદીઓના અર્થઘટન સામે જ તેના દાવાને સંકુચિત કર્યો છે.કાયદા અથવા નિયમનું અર્થઘટન એ અદાલતોના વિશિષ્ટ કાર્યક્ષેત્ર હોવાથી અને આવા માપદંડોનું વર્ણન કરવામાં ન્યાયિક સમીક્ષાના અવકાશને ધ્યાનમાં રાખીને, અપીલકર્તાના પડકારને શ્રેશોલ્ડ પર નકારી શકાય નહીં.જો કે, અમે અપીલકર્તાના કેસની યોગ્યતા પર ખાસ ટિપ્પણી કરી રહ્યા નથી, અને અમારો નિર્ણય પસંદગી પ્રક્રિયાના પરિણામથી અલગ છે.અહીં પછી જે આયોજન કરવામાં આવ્યું છે તે પછી તેણીની પસંદગી થઈ શકે કે નહીં."

૭.૫.૪ ડી. વી. બક્ષીના કેસમાં અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા બારમાં ટાંકવામાં આવેલા માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના અન્ય ચુકાદાનો સંદર્ભ આપવો

પણ સુસંગત છે અને અન્ય (ઉપર,) ફક્ત ૬ થી ૮ સુસંગત છે, જે નીચે મુજબ છે:

“૬. નિયમો ૮ અને ૯ કાયદામાં ખરાબ છે એવી દલીલ કરવાનો નબળો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં તેઓ સત્તાવાળાઓને તેમના મનપસંદ ઉમેદવારોને સમાવવા માટે ચોક્કસ ઉમેદવારોને દૂર કરવાની તક પૂરી પાડે છે. આ રજૂઆત અજય હાસિયા (ઉપરોક્ત) અને અશોક કુમાર ચાદવ અને ઓઆરએસ. વિ. માં નિર્ણયના ગુણોત્તર પર આધારિત છે. હરિયાણા રાજ્ય અને અન્ય, જેમાં આ અદાલતે મૌખિક પરીક્ષા માટે ઉચ્ચ ટકાવારીના ગુણને બંધારણની કલમ ૧૪નું ઉલ્લંઘન ગણાવતા નિયમને રદ કર્યો હતો. તે ખરેખર સાચું છે કે તાત્કાલિક કિસ્સામાં પરીક્ષામાં ૧૦૦ ગુણનું લેખિત પેપર અને ૧૦૦ ગુણની મૌખિક પરીક્ષા એટલે કે કુલ ૨૦૦ ગુણનો સમાવેશ થાય છે. દરેક પરીક્ષા માટે પાસિંગ માર્ક્સ ૫૦ છે. આમ કુલ ૨૦૦ ગુણમાંથી ૧૦૦ ગુણની મૌખિક પરીક્ષા ૫૦ ટકા સુધી કામ કરે છે. તેથી અરજદારોના વકીલે દલીલ કરી હતી કે મૌખિક પરીક્ષામાં પાસ થવા માટે અનામત રાખેલા ગુણ અતિશય છે, જેનાથી પરીક્ષકોને મનસ્વી રીતે ઉમેદવારોને દૂર કરવાની અને તેમના મનપસંદને સમાવવાની તક મળે છે. હવે કસ્ટમ સ્ટેશનમાં કસ્ટમ હાઉસ એજન્ટ તરીકે કામ કરવા માટેના લાઇસન્સ માટે કસ્ટમ્સ દ્વારા પરિવહન અને માલસામાનની મંજૂરી સંબંધિત વિશેષ જ્ઞાનની જરૂર પડે છે. જો આપણે પરીક્ષા માટે નિયમન ૯ (૩) માં ગણાયેલા વિષયોને ધ્યાનમાં

લઈએ તો આ તરત જ સ્પષ્ટ થઈ જાય છે.ઉમેદવારને માત્ર કસ્ટમ સ્ટેશન પર વાસ્તવિક કામગીરી અંગે જ નહીં પરંતુ કસ્ટમ એક્ટની જોગવાઈઓ અને ઉપરોક્ત નિયમનની કલમ (ઓ) માં ઉદ્દેખિત સંલગ્ન કાયદાઓ વિશે પણ જ્ઞાન હોવું અપેક્ષિત છે.જ્યારે લેખિત પરીક્ષા કાયદાના સંદર્ભમાં ઉમેદવારના જ્ઞાનની ખાતરી કરી શકે છે, બંને મૂળ અને પ્રક્રિયાગત, મૌખિક પરીક્ષા પરીક્ષકને કસ્ટમ સ્ટેશન પર ઉમેદવારની કામ કરવાની પદ્ધતિનું મૂલ્યાંકન કરવામાં મદદ કરી શકે છે.એ સમજવું જરૂરી છે કે એજન્ટોએ મોટી રકમ અને મૂલ્યવાન ચીજવસ્તુઓ સાથે વ્યવહાર કરવો પડે છે.તેથી જ સંતોષવા માટે જરૂરી શરતોમાંથી એક અરજદારની નાણાકીય સફરતા સંબંધિત છે.રેગ્યુલેશન્સના રેગ્યુલેશન્સ ૬ (બી) માંથી આ સ્પષ્ટ છે.અગાઉ સૂચવ્યા મુજબ, ઉમેદવાર લાઈસન્સની મંજૂરી માટે અરજી કરી શકે તે પહેલાં, તેણે કલેક્ટરને સંતોષ આપવો પડશે કે તેને ઓછામાં ઓછા એક વર્ષના સમયગાળા માટે કસ્ટમ્સ દ્વારા માલની મંજૂરી સંબંધિત કામનો અનુભવ છે, જેનો અર્થ છે કે તેણે લાઈસન્સ પ્રાપ્ત એજન્ટના એપ્રેન્ટિસ તરીકે કામ કર્યું હોવું જોઈએ.લાઈસન્સ માટે લાયક થવા માટે તેની પાસે જે જ્ઞાન હોવું આવશ્યક છે તે રેગ્યુલેશન્સ ૯ની કલમ (૩) ની પેટા-કલમો (એ) થી (પી) માં ગણેલા વિવિધ વિષયોમાંથી એકત્રિત કરી શકાય છે.નિયમન ૧૦ જે નિયમિત લાઈસન્સ આપવા સાથે સંબંધિત છે તે નિર્ધારિત કરે છે કે કામચલાઉ લાઈસન્સ ધારક નિયમન ૯ માં ઉદ્દેખિત પરીક્ષામાં માત્ર લાયક જ ન હોવો જોઈએ, પરંતુ તેનું પ્રદર્શન પણ સંદર્ભ સાથે સંતોષકારક હોવું જોઈએ,

અન્ય બાબતોની સાથે, (એ) કલેક્ટર દ્વારા નિર્ધારિત ધોરણોને અનુરૂપ આવા લાઈસન્સ ધારક દ્વારા સાફ કરાયેલા કાર્ગોના મૂલ્યનો જથ્થો અને (બી) માલની મંજૂરીમાં અથવા આવા લાઈસન્સ ધારકને આભારી કોઈપણ કારણોસર ફરજની ચુકવણીમાં વિલંબના ઉદાહરણોની ગેરહાજરી અથવા નિયમન ૧૪ માં ઉલ્લેખિત કોઈપણ જવાબદારીઓનું પાલન ન કરવા સહિત ગેરવર્તણૂકની કોઈપણ ફરિયાદ.તેથી, એવું જણાય છે કે દરેક અરજદારનું કામચલાઉ લાઈસન્સ મંજૂર કરતા પહેલા અને તે કામચલાઉ લાઈસન્સ ધારક તરીકે કામ કરે છે તે સમયગાળા દરમિયાનનું પ્રદર્શન તપાસનો વિષય છે અને આ માત્ર મૌખિક મુલાકાતમાં જ અસરકારક રીતે કરી શકાય છે.મૌખિક મુલાકાતનું મહત્વ એ હકીકતમાં રહેલું છે કે પરીક્ષકોને કામચલાઉ લાઈસન્સ ધારક તરીકે તેમના પ્રદર્શનનું મૂલ્યાંકન કરવાની તક મળે છે અને તેમણે કામચલાઉ લાઈસન્સ ધારક તરીકે કામ કર્યું હોય તે સમયગાળા દરમિયાન તેમની જાણમાં આવી હોય તેવી કેટલીક બાબતો અંગે તેમની સ્પષ્ટતા મેળવવાની પણ તક મળે છે.તેથી, નિયમોએ એ સુનિશ્ચિત કરવા માટે કાળજી લીધી છે કે તે લાઈસન્સ આપવા માટે અરજી કરે તે પહેલાં એજન્ટને એપ્રેન્ટિસ તરીકે ઓછામાં ઓછો એક વર્ષનો અનુભવ ધરાવે.તેના કામનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે તેને નિયત પરીક્ષામાં પાસ થતાં પહેલાં કામચલાઉ લાઈસન્સ આપવામાં આવે છે.સત્તાવાળાઓ પાસે લેખિત પરીક્ષા દ્વારા કાયદા અને પ્રક્રિયા સંબંધિત તેમના જ્ઞાનનું મૂલ્યાંકન કરવાની તક હોય છે.તે યાદ રાખવું જોઈએ કે કસ્ટમ સ્ટેશન એ કામનું સ્થળ

છે.નિયમોનું પાલન કરવું અત્યંત જરૂરી છે કારણ કે ખૂબ જ મૂલ્યવાન ચીજવસ્તુઓની અવરજવર થાય છે અને માત્ર પૂરતા અનુભવી હાથને જ એજન્ટ તરીકે કામ કરવાની મંજૂરી આપી શકાય છે.તેણે સત્તાવાળાઓને સંતોષ આપવો જોઈએ કે તેને કાયદા અને માલની મંજૂરી સાથે સંકળાયેલી પ્રક્રિયા વિશે પૂરતું જ્ઞાન છે અને તે ખરેખર લાઈસન્સ મેળવ્યા પછીથી કામ સંભાળવાની સ્થિતિમાં છે.તેમની પાસે લાઈસન્સ હોય તે સમયગાળા દરમિયાન તેમના કામનું મૂલ્યાંકન ખૂબ જ સુસંગત છે અને તે માત્ર મૌખિક પરીક્ષામાં જ કરી શકાય છે.કામચલાઉ લાઈસન્સ ધારક તરીકે તેમની કામગીરી અને કસ્ટમ સ્ટેશન પર એજન્ટ તરીકે માલ સંભાળવાની તેમની ક્ષમતાના આધારે મૂલ્યાંકન કરવું પડશે.તેથી, પરીક્ષા માટેનો અભ્યાસક્રમ વ્યાપક છે, નિયમન ૯ (૩) મુજબ, કસ્ટમ સ્ટેશન પર માલના આગમન, પ્રવેશ અને મંજૂરી અને કામચલાઉ લાઈસન્સ ધરાવતા સમયગાળા દરમિયાન તેના વાસ્તવિક સંચાલન સંબંધિત કાયદાઓ અંગેના તેના જ્ઞાનની ચકાસણી કરવા માટે.એટલા માટે નિયમન ૧૦ એ પણ જોગવાઈ કરે છે કે

પરીક્ષામાં પાસ થવા પર તેનું કામ માલસામાનની માત્રા અથવા કિંમત, નિર્ધારિત ધોરણોની પરિપૂર્ણતા, માલસામાનની મંજૂરીમાં વિલંબની ગેરહાજરી અને ફરજની ચુકવણી અને નિયમન ૧૪ માં નિર્ધારિત જવાબદારીઓનું પાલન ન કરવા સહિત ગેરવર્તણૂક સંબંધિત ફરિયાદોને ટાળવાના સંદર્ભમાં સંતોષકારક હોવાનું જણાવું જોઈએ.ઈન્ટરવ્યૂમાં મૂલ્યાંકન કરવાના પરિબળો તેમના સ્વભાવ,

વ્યવસ્થાપકીય ક્ષમતા, સંદેશાવ્યવહારની ક્ષમતા, આંતરવૈયક્તિક કુશળતા, સહકર્મીઓ અને અધિકારીઓ સાથે વાતચીત કરવાની ક્ષમતા, તેમની કાર્યાત્મક જવાબદારીઓ અને વ્યાવસાયિક ધોરણો તેમજ વર્તનના ધોરણો વગેરે અંગે સામાન્ય જાગૃતિ સાથે સંબંધિત છે. તેથી, વાસ્તવિક કામગીરીના સંદર્ભમાં તપાસનો વિસ્તાર સમાન રીતે વ્યાપક અને મહત્વપૂર્ણ છે અને ૫૦ ટકા ગુણ સાથે ૧૦૦ ગુણ નિર્ધારિત કરતી મૌખિક પરીક્ષા માટે વાજબીપણું છે. આવું એટલા માટે છે કારણ કે સત્તાવાળાઓએ ઉમેદવારના વ્યક્તિત્વ, તેના સ્વભાવ અને અત્યંત મૂલ્યવાન ચીજવસ્તુઓની અવરજવર વગેરે સાથે સંબંધિત અન્ય લોકો સાથે વાતચીત કરવાની તેની ક્ષમતાનું મૂલ્યાંકન કરવું પડે છે. લીલા ધાર વિરુદ્ધ રાજસ્થાન રાજ્ય અને અન્ય કેસમાં, આ અદાલતે અમુક પસંદગીઓમાં ઈન્ટરવ્યૂ ટેસ્ટની જરૂરિયાત પર પ્રકાશ પાડતા સ્પષ્ટતા કરી હતી કે તબીબી કોલેજોમાં પ્રવેશ માટે માન્ય હોઈ શકે તેવી પરીક્ષા જાહેર સેવાઓમાં પ્રવેશની બાબતમાં સારી ન પણ હોઈ શકે. અજય હાસિયા અને અશોક કુમાર યાદવ (ઉપરોક્ત) ના કિસ્સામાં વિકસિત પરીક્ષણ, તેથી, કસ્ટમ હાઉસ એજન્ટ તરીકે લાઈસન્સ આપવાની બાબતમાં સમાન બળ સાથે લાગુ કરી શકાતું નથી. ઈન્ડિયન એરલાઈન્સ કોર્પોરેશન વિ. કેપ્ટનમાં તાજેતરના નિર્ણયમાં આ વધુ સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે. કે. સી. શુક્લા અને અન્ય. [૧૯૯૩ ૧ એસસીસી ૧૭]. તે કિસ્સામાં આ અદાલતે અજય હાસિયા, અશોક કુમાર યાદવ અને લીલા દિલિયાઈ (ઉપરોક્ત) ના ચુકાદાઓનો ઉલ્લેખ કર્યા પછી અવલોકન કર્યું હતું કે

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા અથવા શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં પ્રવેશ અને ઉચ્ચ હોદ્દાઓ માટે પસંદગી માટે યોજાયેલા ઇન્ટરવ્યુમાં આ તફાવત દર્શાવવામાં આવ્યો હોવાનું જણાય છે. શૈક્ષણિક સંસ્થાઓના કિસ્સામાં આ તફાવત એટલા માટે સુસંગત છે કારણ કે ઉમેદવાર યુવાન છે અને તેમનું વ્યક્તિત્વ હજુ વિકસાવવાનું બાકી છે અને તેથી, મૌખિક પરીક્ષાને બદલે લેખિત પરીક્ષામાં તેમના પ્રદર્શનને વધુ મહત્વ આપવું પડશે. તેથી, તે સ્પષ્ટ છે કે આ માટે કોઈ સખત અને ઝડપી નિયમ નિર્ધારિત કરી શકાતો નથી કારણ કે ઉમેદવાર દ્વારા તેની પસંદગી અને સંસ્થામાં પ્રવેશ પછી જવાબદારી સંભાળવા માટે અપેક્ષિત પ્રદર્શનની પ્રકૃતિ પર આધાર રાખે છે. તેથી મૂલ્યાંકનની પદ્ધતિ અલગ અલગ હશે અને તે કોઈ પણ સ્ટ્રેટ-જેકેટ સૂત્રની બાબત ન હોઈ શકે. ઇન્ટરવ્યુમાં પ્રદર્શનને જે મહત્વ આપવામાં આવશે તે પસંદગી પછી સંભાળવાની ફરજો, જવાબદારીઓ અને કાર્યોની પ્રકૃતિ પર આધારિત હશે. કસ્ટમ્સ હાઉસ એજન્ટની ફરજો, જવાબદારીઓ અને કાર્યો ખૂબ જ વિશેષ હોય છે, જેમાં માત્ર ઉચ્ચ સ્તરની પ્રામાણિકતા અને પ્રામાણિકતા જ નહીં, પરંતુ બૌદ્ધિક કુશળતા, અનુકૂળનક્ષમતા, નિર્ણય અને કાયદા, નિયમો અને નિયમોને અનુરૂપ તાત્કાલિક નિર્ણયો લેવાની ક્ષમતા પણ હોય છે. તેથી, પસંદગી કસ્ટમ સ્ટેશનોની કામગીરી અને એજન્ટની નોકરીની પ્રકૃતિથી પરિચિત લોકો દ્વારા કરવામાં આવે છે. તેથી અમારો અભિપ્રાય છે કે અજય હાસિયા અને અશોક કુમાર યાદવ (ઉપરોક્ત) ના નિર્ણયોના આધારે રજૂઆત સ્વીકારી શકાતી નથી. એ

પણ ઉલ્લેખ કરી શકાય છે કે હાઈકોર્ટ સમક્ષ નિયમન લની માન્યતાને પડકારવામાં આવી ન હતી.ઉચ્ચ અદાલતે વધુમાં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું:

અરજદારો વતી અમારી સમક્ષ હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોએ મૌખિક તપાસને અનુચિત મહત્વ આપવામાં આવી રહ્યું છે અને/અથવા મૌખિક તપાસ માટે ૧૦૦ ગુણની ફાળવણી યોગ્ય નથી તેવું સૂચવવા માટે સુપ્રીમ કોર્ટના કેટલાક ચુકાદાઓનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો.અરજદારોએ તે અરજીઓમાં કોઈ કાનૂની દલીલો કરી નથી અથવા આ સંબંધમાં રજૂઆત કરી નથી.

તેથી, એવું જણાય છે કે આ દલીલને હાઈકોર્ટ સમક્ષ ગંભીરતાથી વિનંતી કરવામાં આવી ન હતી કે અમારી સમક્ષ તેને ગંભીરતાથી દબાવવામાં આવી ન હતી, પરંતુ અમે તેની સાથે વ્યવહાર કરવો જરૂરી માન્યું છે કારણ કે આ ઉપરોક્ત ગણતરી પર નિયમોની માન્યતાને પડકારતી કેટલીક રિટ અરજીઓ દાખલ કરવામાં આવી છે.તેથી, અમે તેની તપાસ કરવી અને તેના પર ઢાંકણ મૂકવું યોગ્ય માન્યું.

૭. ઓછામાં ઓછા ૫૦ ટકા ગુણ સાથે મૌખિક પરીક્ષા પાસ કરવાની જોગવાઈ દુરુપયોગ માટે સંવેદનશીલ છે, એટલે કે, કેટલાકને દૂર કરવા અને અન્યને

સમાવવા માટે વધુ નજીકથી તપાસની જરૂર છે.રજૂઆત પ્રકૃતિમાં સામાન્ય છે અને આવા તમામ કિસ્સાઓમાં સાચું રહેશે જ્યાં પ્રવેશ માટે લાયકાત મેળવવા માટે મૌખિક પરીક્ષા પાસ કરવી 'આવશ્યક' છે.મૌખિક પરીક્ષણ અત્યંત વ્યક્તિલક્ષી હોવાથી આવા આક્ષેપો કરવા સરળ હોઈ શકે છે.પરંતુ અગાઉ સૂચવ્યા મુજબ અમુક પરિસ્થિતિઓમાં માત્ર લેખિત પરીક્ષા વ્યક્તિના એકંદર ગુણોનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે પૂરતી ન હોઈ શકે અને ઉમેદવારનું સંકલિત મૂલ્યાંકન કરવા માટે ચોક્કસ અન્ય ખૂણાઓથી તેના પ્રદર્શનનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે મૌખિક પરીક્ષણ જરૂરી બને છે.લીલા ધરમાં જોવા મળ્યું છે તેમ, કેસ (ઉપરોક્ત) એક લેખિત પરીક્ષા માણસની બુદ્ધિનું મૂલ્યાંકન કરે છે અને ઇન્ટરવ્યૂ યોગ્ય પસંદગી માટે માણસની અને "બંનેની મુલાકાત થશે" ની પરીક્ષા લે છે.જો મૌખિક પરીક્ષા, તેથી, આ કિસ્સામાં 'આવશ્યક' હોય, તો દરેક ઉમેદવારના સંદર્ભમાં મૌખિક પરીક્ષાનો યોગ્ય રેકૉર્ડ જાળવવા માટે પરીક્ષકો પર ભારે જવાબદારી મૂકવામાં આવે છે અને ઉમેદવારનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે સુસંગત માનવામાં આવતા દરેક હેડ હેઠળ ગુણ સોંપવા જોઈએ.એકવાર આ કાળજી લેવામાં આવે તે પછી વ્યક્તિલક્ષી તત્વની મોટા પ્રમાણમાં તપાસ કરવામાં આવશે અને મૌખિક પરીક્ષામાં વિવિધ હેડ હેઠળ સોંપવામાં આવેલા ગુણ ઉમેદવારની તંદુરસ્તીને વધુ કે ઓછા વિશ્વાસુપણે પ્રતિબિંબિત કરશે.મૂલ્યાંકનની બાબતમાં અમુક અંશે પ્રામાણિક ભૂલને ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ.જો કે, જો ભત્રીજાવાદ અથવા પક્ષપાતનો કોઈ આરોપ હોય, તો તેને જાળવી રાખેલા

રેકૉર્ડના સંદર્ભમાં ચકાસી શકાય છે.મૌખિક પરીક્ષણ ખૂબ જ વ્યક્તિલક્ષી હોવાથી અને દુરુપયોગ માટે સંવેદનશીલ હોવાથી, ભત્રીજાવાદ અથવા પક્ષપાતનો આરોપ ઘરે લાવવા માટે જરૂરી સાબિતીની માત્રા હળવી હોઈ શકે છે.પરંતુ તેનો અર્થ એ નથી કે મૌખિક પરીક્ષા પાસ કરવી 'આવશ્યક' છે અથવા મૌખિક પરીક્ષા માટે આરક્ષિત ગુણ અતિશય છે તે હકીકત પર આધારિત માત્ર આરોપ, વધુ કંઈ વિના, અદાલતને રેકૉર્ડ અથવા મૌખિક પરીક્ષણની તપાસ કરવા માટે સુયોજિત કરશે.પરંતુ જો આરોપને કેટલાક ભરોસાપાત્ર પુરાવા દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવે છે, તો કોર્ટ પોતાને સંતુષ્ટ કરશે કે આરોપ સારી રીતે આધારિત છે કે નહીં.એટલા માટે અમે કહ્યું છે કે ઇન્ટરવ્યૂમાં ઉમેદવારોની તપાસ કરનારાઓ પર એ સુનિશ્ચિત કરવાની ભારે જવાબદારી છે કે યોગ્ય રેકૉર્ડ જાળવવામાં આવે જેથી અસફળ ઉમેદવારોના મનમાં શંકા માટે કોઈ જગ્યા ન રહે કે મૌખિક પરીક્ષણનું પરિણામ કોઈ પણ ઉમેદવારની તરફેણમાં અથવા વિરુદ્ધ પૂર્વગ્રહથી દૂષિત છે કારણ કે આરોપના સમર્થનમાં હળવો પુરાવો પણ મૌખિક પરીક્ષણના પરિણામને સંપૂર્ણ રીતે અથવા ઉમેદવાર તરીકે અસ્વસ્થ કરી શકે છે.જો કે, વર્તમાન કેસમાં, આરોપ સામાન્ય પ્રકૃતિનો છે અને મૌખિક પરીક્ષણનું પરિણામ પૂર્વગ્રહને કારણે દૂષિત થયું હતું તે અનુમાન કરવા માટે, પ્રથમ દષ્ટિએ પણ, હળવા પુરાવા દ્વારા સમર્થિત નથી.તેથી, અમે અરજદારો દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલમાં કોઈ યોગ્યતા જોતા નથી.

૮. અરજદારો બે જૂથોમાં આવે છે, એટલે કે, (૧) જેઓ ત્રીજી તક પર લેખિત પરીક્ષા પાસ થયા પરંતુ એકમાત્ર ઉપલબ્ધ મૌખિક પરીક્ષામાં નિષ્ફળ ગયા અને (૨) જેઓ બીજી તક પર લેખિત પરીક્ષા પાસ થયા પરંતુ બંને ઉપલબ્ધ તકો પર મૌખિક પરીક્ષામાં નિષ્ફળ ગયા.તેથી, બંને જૂથોના ઉમેદવારોને પરીક્ષા પાસ કરવા માટે ચાર જેટલી તકો મળી હતી.અમુક ઉમેદવાર આ તકનો લાભ લેવામાં નિષ્ફળ ગયા અને તેમણે આ માટે પોતાનો આભાર માનવો જોઈએ.જેઓ તકનો લાભ લેવામાં નિષ્ફળ ગયા અને જેઓ તકનો લાભ લીધા પછી લેખિત પરીક્ષામાં અસફળ રહ્યા તેઓ એક જ શ્રેણીમાં આવે છે કારણ કે એકવાર તક ઉપલબ્ધ થઈ જાય તે પછી ઉમેદવાર તેનો લાભ લઈ શકે છે અને જો તે તેનો લાભ લેવામાં નિષ્ફળ જાય તો તેને એમ કહેતા સાંભળી શકાતો નથી કે તેની પાસે તે તક નહોતી.તેથી, તે જોવામાં આવશે કે વર્તમાન કેસોના જૂથમાં તમામ અરજદારોને લેખિત તેમજ મૌખિક પરીક્ષામાં પાસ થવાની ચાર તકો મળી હતી પરંતુ તેઓ આમ કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યા હતા.આ સંજોગોમાં, અમને લાગે છે કે ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા લેવામાં આવેલો મત અસમર્થનીય છે.આ સંબંધમાં હાઈકોર્ટનું નિરીક્ષણ નીચે મુજબ છે:

અન્ય તમામ અરજદારો અને તેમના હેઠળ કામ કરતી વ્યક્તિઓને તેમના કામચલાઉ લાઈસન્સના નિર્વાહના સમયગાળા દરમિયાન ત્રણ વખત લેખિત

અને મૌખિક પરીક્ષાઓ આપવાની તક મળી હતી.જો કે, તેઓ મૌખિક પરીક્ષામાં પાસ થયા નથી, જો કે બધાએ તેમની લેખિત પરીક્ષા પાસ કરી છે—ક્યાં તો પ્રથમ, બીજા કે ત્રીજા પ્રયાસમાં.

આ દર્શાવે છે કે અરજદારોને લેખિત તેમજ મૌખિક પરીક્ષા પાસ કરવાની જરૂરી તકો હતી પરંતુ તેઓ ઉપલબ્ધ તકોમાં આમ કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યા હતા.

૯. અરજદારો માટે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા તીવ્ર અપીલ કરવામાં આવી હતી કે તમામ અરજદારોએ લેખિત પરીક્ષા પાસ કરી છે અને તેમાંથી કેટલાકને મૌખિક પરીક્ષામાં હાજર રહેવાની માત્ર એક જ તક મળી છે કારણ કે તેઓ ત્રીજા પ્રયાસમાં લેખિત પરીક્ષા પાસ કરી ચૂક્યા છે, તેમને મૌખિક પરીક્ષામાં હાજર રહેવાની વધુ એક તક આપવી જોઈએ, જેમ કે ભૂતકાળમાં ૧૯ મે, ૧૯૮૮ના પરિપત્ર હેઠળ કરવામાં આવી હતી.આ એક એવી બાબત હશે જેના પર જો સંજોગો પરવાનગી આપે તો સંબંધિત સત્તાવાળાઓએ નિર્ણય લેવો પડશે પરંતુ અરજદારોને નિયમો હેઠળ લેખિત તેમજ મૌખિક પરીક્ષાઓ પાસ કરવા માટે જરૂરી તકો મળી આવે તે હકીકત તરીકે આ અદાલતને આદેશ જારી કરવો યોગ્ય રહેશે નહીં.અમે સાવચેતીના રૂપમાં અને ભવિષ્યમાં કોઈ પણ મુકદ્દમાને ટાળવા માટે ઉમેરી શકીએ છીએ જો સત્તાવાળાઓ અરજદારોને મૌખિક પરીક્ષામાં પાસ થવા માટે વધુ એક તક આપવાનું નક્કી કરે તો તે માત્ર કૃપા દ્વારા જ હશે અને અરજદારોને

કોઈ પણ પ્રકારનો અધિકાર આપશે નહીં અને જો સત્તાવાળાઓ વર્તમાન કાર્યવાહીમાં તે વધારાની તકનો લાભ લેવા માટે મંજૂરી આપવામાં આવેલા ઉમેદવારો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા કોઈપણ વચન પર આગ્રહ રાખે કે તેઓ પરિણામને અંતિમ અને નિર્ણાયક તરીકે સ્વીકારશે અને તેને વધુ મુકદ્દમા માટે આધાર બનાવશે નહીં, તો તેઓ આમ આગ્રહ કરવાના તેમના અધિકારોની અંદર હશે.જો આવી બાંહેધરી વર્તમાન કાર્યવાહીમાં દાખલ કરવામાં આવે, તો રજિસ્ટ્રી તેને સ્વીકારશે."

૭.૬ ઉપરોક્ત ચુકાદાઓમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત કાયદાની દરખાસ્ત અંગે કોઈ વિવાદ નથી, જેનો અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા પ્રચાર કરવામાં આવે છે.

૭.૭.૧ વધુમાં, પશ્ચિમ બંગાળ સંયુક્ત પ્રવેશ પરીક્ષા બોર્ડ અને અન્ય (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં પ્રતિવાદી નંબર ૩ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી પ્રેમલ જોશી દ્વારા બારમાં ટાંકવામાં આવેલા માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાનો સંદર્ભ આપવો પણ સુસંગત છે, ખાસ કરીને, ફરર ૧૧ અને ૧૨ સુસંગત છે, જે નીચે મુજબ છે:

“૧૧. તાત્કાલિક કિસ્સામાં, અમે પહેલેથી જ અવલોકન કર્યું છે કે બોર્ડ દ્વારા ઘડવામાં આવેલી માર્ગદર્શિકા એ. આઈ. સી. ટી. ઈ. દ્વારા ઘડવામાં આવેલા અને સૂચિત નિયમો સાથે સુસંગત છે. AICTE એ તેના નિયમોમાં, ઉપર નોંધ્યા મુજબ, ખાસ ધ્યાન દોર્યું છે કે ઉમેદવારને ભૌતિકશાસ્ત્ર, રસાયણશાસ્ત્ર અને ગણિતમાં ઈજનેરી કોલેજમાં પ્રવેશના હેતુ માટે પરામર્શ માટે પાત્ર ગણવા માટે ઓછામાં ઓછા ૪૫ ટકા ગુણ મેળવવા જોઈએ.બોર્ડ દ્વારા ઘડવામાં આવેલી માર્ગદર્શિકાઓ ઉપરોક્ત એ. આઈ. સી. ટી. ઈ. ના નિયમો સાથે સુસંગત હોવાથી, અમારા માનવામાં આવેલા અભિપ્રાયમાં, હાઈકોર્ટના વિદ્વાન ન્યાયાધીશો માર્ગદર્શિકાની અવગણના કરવામાં અને બોર્ડને ૪૪.૬% થી ૪૫ ટકા સુધી ગુણને પૂર્ણ કરવા માટે નિર્દેશ આપવામાં ન્યાયી ન હતા.

૧૨. એન્જિનિયરિંગ કોલેજોમાં પ્રવેશની પ્રક્રિયાને સંચાલિત કરવા માટે બોર્ડ દ્વારા સ્પષ્ટ માર્ગદર્શિકા જારી કરવામાં આવી છે.કાઉન્સેલિંગ માટે હાજર રહેવા માટે લાયક બનાવવા માટે ગુણના પૂર્ણાંકના સિદ્ધાંતને મંજૂરી આપવા માટે કોઈ માર્ગદર્શિકા નથી.બોર્ડ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલ બ્રોશર અથવા AICTE રેગ્યુલેશન્સમાં આવી માર્ગદર્શિકાના સંદર્ભમાં, અમારો એવો અભિપ્રાય માનવામાં આવે છે કે ગુણોનું પૂર્ણાંક માન્ય ન હોઈ શકે.ઉચ્ચ અદાલતે તેનાથી વિપરીત સ્પષ્ટ અને સ્પષ્ટ માર્ગદર્શિકાના પ્રકાશમાં આવી વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવો ન જોઈએ.”.

૭.૭.૨ ભારત સંઘ અને અન્ય (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં પ્રતિવાદી નંબર ૩ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ દ્વારા બારમાં ટાંકવામાં આવેલા માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના અન્ય ચુકાદાનો સંદર્ભ આપવો પણ સુસંગત છે, ખાસ કરીને, ફકરા ૧૦ અને ૧૧ સુસંગત છે, જે નીચે મુજબ છે:

“૧૦. તે સાચું હોઈ શકે છે કે અનામત ઉમેદવારો માટે ૭૧ના કટ-ઓફ ગુણ એ આધાર પર નક્કી કરવામાં આવ્યા હતા કે છેલ્લા ઉમેદવાર એટલે કે ૨૪૦મા ઉમેદવાર દ્વારા મેળવેલા ગુણની ગણતરી ૪૮૦ ઉમેદવારોના ૫૦ ટકા કરવામાં આવી હતી, પરંતુ સ્વીકાર્યું હતું કે અન્ય પછાત વર્ગના ઉમેદવારો માટે ૫૬ ગુણ અને અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિના ઉમેદવારો માટે ૨૦ ગુણ નક્કી કરવામાં આવ્યા હતા.માત્ર એટલા માટે કે ૭૧ પર કટ-ઓફ ગુણ ઉપરોક્ત માપદંડના આધારે નક્કી કરવામાં આવ્યા હતા, અમારા મતે તેનો અર્થ એ નથી કે કોઈ કટ-ઓફ માર્ક નક્કી કરવામાં આવ્યો નથી.હકીકત એ છે કે રેલવે વહીવટીતંત્ર સામાન્ય વર્ગ અને અનામત વર્ગના ઉમેદવારોની ખાલી જગ્યાઓ ભરવાના હેતુથી કટ-ઓફ માર્ક નક્કી કરવાનો ઈરાદો ધરાવતું હતું તે હકીકત એ હકીકત પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે વિવિધ શ્રેણીના ઉમેદવારો માટે અલગ-અલગ કટ-ઓફ ગુણ નક્કી કરવામાં આવ્યા હતા.તેથી, અમે વિદ્વાન વકીલની રજૂઆતને સ્વીકારવામાં અસમર્થ છીએ કે નિર્ધારિત કટ-ઓફ ગુણ સંપૂર્ણપણે

મનસ્વી હતા જેથી ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪ હેઠળ સ્થાપિત સમાનતાના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન થાય.કટ-ઓફ ગુણ નક્કી કરવાની નોકરીદાતાની સત્તા ન તો નકારી શકાય છે અને ન તો વિવાદિત છે.જો કટ-ઓફ માર્ક તર્કસંગત ધોરણે નક્કી કરવામાં આવ્યો હોય, તો તેમાં કોઈ અપવાદ લઈ શકાય નહીં.

૧૧. અહીંના પ્રતિવાદીઓએ વર્ષ ૨૦૦૦માં ટ્રિબ્યુનલનો સંપર્ક કર્યો હતો.ટ્રિબ્યુનલે અપીલકર્તાઓને કટ-ઓફ ગુણ ઘટાડવાના આ કેસ પર વિચાર કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો.તેથી, ઉપરોક્ત હકીકત પરથી અનુમાન લગાવી શકાય છે કે ઉત્તરદાતાઓની મુખ્ય પ્રાર્થના એ હતી કે કટ-ઓફ ગુણ ઘટાડવો જોઈએ.અરજદારો આ દરખાસ્ત સાથે સહમત ન હતા.તેથી, ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ આક્ષેપ કરાયેલ અપીલકર્તાઓની કાર્યવાહીને આ દ્રષ્ટિકોણથી ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ કે શું તેની પાસે આવું કરવા માટે જરૂરી અધિકારક્ષેત્ર છે કે કેમ.ટ્રિબ્યુનલે અપીલકર્તાની દલીલને સમર્થન આપ્યું હતું.એકવાર એવું માનવામાં આવે કે અપીલકર્તાઓ પાસે કટ-ઓફ ગુણ નક્કી કરવા માટે જરૂરી અધિકારક્ષેત્ર છે, તેનો જરૂરી પરિણામ એ હશે કે તેને તેને ઘટાડવાનો નિર્દેશ આપી શકાતો નથી.તે સામાન્ય બાબત છે કે કટ-ઓફ ગુણ નક્કી કરવાનું કામ નોકરીદાતા અથવા નિષ્ણાત મંડળનું હોય છે.અદાલત તેની ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરતી વખતે સામાન્ય રીતે તેની સાથે દખલ નહીં કરે.આ વતી અદાલતનો અધિકારક્ષેત્ર મર્યાદિત છે.નિર્ધારિત કટ-ઓફ ગુણ સંબંધિત પદ માટે વિષયના

મહત્વ પર આધારિત હશે.ઉમેદવારોની વિવિધ શ્રેણીઓ માટે વિવિધ કટ-ઓફ ગુણ નક્કી કરવાની મંજૂરી છે.[બેંકિંગ સર્વિસ રિફ્રુટમેન્ટ બોર્ડ, મદ્રાસ વિ. વી. રામલિંગમ અને અન્યો (૧૯૯૮) ૮ એસસીસી ૫૨૩ જુઓ.".

૭.૭.૩ દિલ્લી મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં પ્રતિવાદી નંબર ૩ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ દ્વારા બારમાં ટાંકવામાં આવેલા માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના અન્ય ચુકાદાનો સંદર્ભ આપવો પણ સુસંગત છે, ખાસ કરીને, ૧૭ થી ૧૯ સુસંગત છે, જે નીચે મુજબ છે:

“૧૬. ઉપર નોંધાયેલ સ્થિતિ સૂચવે છે કે અરજદારોએ જે સમગ્ર ફરિયાદ સાથે હાઈકોર્ટનો સંપર્ક કર્યો હતો તે અપીલકર્તા એમ. સી. ડી. ના લાભ માટે સહાયક શિક્ષક (પ્રાથમિક) ની ભરતી માટે બહાર પાડવામાં આવેલી જાહેરાત નંબર ૧/૨૦૦૬ માં સમાવિષ્ટ કલમ નંબર ૨૫ અને ૨૬ દ્વારા વ્યથિત હોવાનો દાવો કરતી હતી. તેના સાચા પરિપ્રેક્ષ્યમાં તેની પ્રશંસા કરવા માટે, આક્ષેપિત કલમ નંબર ૨૫ અને ૨૬ ની નોંધ લેવી યોગ્ય રહેશે જે નીચે પ્રમાણે વાંચો:

“રૂપ. ગુણાત્મક પસંદગી હાંસલ કરવા અને ઉપલબ્ધ શ્રેષ્ઠ પ્રતિભાને પસંદ કરવા માટે દરેક શ્રેણી એટલે કે એસસી/એસટી વગેરે પદ માટે પસંદગી માટે લઘુત્તમ લાયકાત ગુણ નક્કી કરવા માટે બોર્ડ પાસે સંપૂર્ણ વિવેકબુદ્ધિ છે.

૨૬. લેખિત પરીક્ષામાં ઉમેદવાર દ્વારા મેળવેલા ગુણ કોઈ પણ સંજોગોમાં જાહેર કરવામાં આવશે નહીં.”.

૧૮. ઉપરોક્ત કલમના અવલોકન પરથી એવું જણાયું છે કે આ કલમ હેઠળ કોઈ કટઓફ ગુણ નિર્દિષ્ટ નથી, તેમ છતાં કલમ ૨૫, પસંદગી માટે લઘુત્તમ લાયકાત ગુણ નક્કી કરવા માટે DSSSB ને સંપૂર્ણ વિવેકબુદ્ધિ પ્રદાન કરશે.તાત્કાલિક કેસમાં, ભરતી સહાયક શિક્ષક (પ્રાથમિક) ના પદ માટે હતી અને લઘુત્તમ ધોરણો જાળવવાની જરૂરિયાત ધરાવતી અગાઉની અરજીમાં હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશોની નોંધ લેતા, DSSSB એ પસંદગી યાદી તૈયાર કરતી વખતે પસંદગીને એવા તબક્કે અટકાવી દીધી હતી જે કટઓફ ટકાવારી તરીકે દર્શાવવામાં આવી હતી.એવા સંજોગોમાં કે જ્યાં જાહેરાત નંબર ૧/૨૦૦૬ માં કલમ ૨૫ દર્શાવવામાં આવી હતી, જ્યારે અહીં ખાનગી પ્રતિવાદીઓ અને ઉચ્ચ અદાલત સમક્ષ અન્ય અરજદારો ઉપરોક્ત જાહેરાતનો જવાબ આપી રહ્યા હતા, જો તેમને એવી ફરિયાદ હોય કે કલમ મનસ્વી છે અને આખરે તેમના અધિકારને અસર કરી શકે છે કારણ કે તેમાં મેળવવાના કોઈ લઘુત્તમ ગુણ દર્શાવવામાં આવ્યા નથી, તો તેમને તે તબક્કે હુમલો કરવાની જરૂર

હતી.બીજી તરફ, લઘુતમ લાયકાતના ગુણ નક્કી કરવા માટે ડી. એસ. એસ. એસ. બી. ને વિવેક પ્રદાન કરતી કલમથી વાકેફ હોવા છતાં, તેઓએ કોઈ વિરોધ કર્યા વિના લાયકાતની પરીક્ષામાં બેસીને પસંદગી પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધો છે.તે સંજોગોમાં, મંજૂરી અને સમર્થનનો સિદ્ધાંત લાગુ થશે અને અહીં ખાનગી પ્રતિવાદીઓ અથવા પ્રક્રિયામાં ભાગ લેનારા અન્ય કોઈપણ ઉમેદવારને તે સંબંધમાં ફરિયાદ કરતા સાંભળી શકાતા નથી.

૧૯. તેમાં કોઈ શંકા નથી કે પસંદગી યાદી ચોક્કસ કટઓફ પોઈન્ટ પર પૂર્ણ થઈ હતી જેમાં અનારક્ષિત શ્રેણી હેઠળ છેલ્લા પસંદ કરાયેલા ઉમેદવારને ૮૯.૨૫ ટકા મળ્યા હતા.આ નિર્ણય ડી. એસ. એસ. એસ. બી. દ્વારા ભરતી કરવામાં આવતા શિક્ષકોના લઘુતમ ધોરણની ખાતરી કરવા માટે લેવામાં આવ્યો હતો અને અહીં અપીલકર્તાને કોઈ પણ સંજોગોમાં ભરતી એજન્સી હોવાને કારણે કોઈ વાંધો નહોતો.કોઈ પણ સંજોગોમાં, અરજદારોના કિસ્સામાં એવું નથી કે તેમણે મેરિટ યાદીમાં છેલ્લા ઉમેદવાર તરીકે દર્શાવવામાં આવેલા ઉમેદવાર કરતાં વધુ ગુણ મેળવ્યા હતા.જો તે સ્થિતિ હોત અને જ્યારે એવું જણાયું હોત કે અપીલકર્તા અને અન્ય રિટ અરજદારોએ મેરિટ યાદીમાં સામેલ છેલ્લા ઉમેદવાર કરતાં ઓછા ટકાવારી ગુણ મેળવ્યા હતા, ત્યારે ન્યાયિક સમીક્ષા દરમિયાન આગળ કોઈ વિચારણા થઈ શકી ન હોત.તે હદ સુધી, વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે, ઉપર નોંધ્યા મુજબના અવલોકનોમાંથી આ બાબતના તમામ પાસાઓને ધ્યાનમાં

રાખ્યા છે અને તે પ્રકાશમાં એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચ્યા છે કે DSSSB અથવા અહીં અપીલકર્તા દ્વારા કોઈ ભૂલ કરવામાં આવી નથી."

૭.૮.૧ વધુમાં, પંજાબ રાજ્ય વિદ્યુત બોર્ડ, પટિયાલા (ઉપરોક્ત) ના કિસ્સામાં પ્રતિવાદી નંબર ૧ અને ૨-રાજ્ય માટે વિદ્વાન સહાયક સરકારી વકીલ સુશ્રી સુરભી ભાટી દ્વારા બારમાં ટાંકવામાં આવેલા માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાનો સંદર્ભ આપવો સુસંગત છે, ખાસ કરીને, ફરો ૪ સુસંગત છે, જે નીચે મુજબ છે:

"૪. પક્ષકારો માટે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી સંબંધિત રજૂઆતોને ધ્યાનમાં લીધા પછી, અમારો મત છે કે ઉચ્ચ અદાલતે એ આધારે કાર્યવાહી કરવામાં ભૂલ કરી હતી કે પ્રતિવાદીને નિમણૂક માટે નિહિત અધિકાર મળ્યો હતો અને તે નીતિમાં અનુગામી ફેરફાર દ્વારા છીનવી શકાયો ન હોત.તે સ્થાયી કાયદો છે કે માત્ર પસંદગી ચાદીમાં ઉમેદવારનું નામ સામેલ કરવાથી આવા ઉમેદવારને નિમણૂકનો આદેશ મેળવવાનો કોઈ નિહિત અધિકાર પ્રાપ્ત થતો નથી.શંકરસન દાસ વિરુદ્ધ ભારત સંઘ [(૧૯૯૧) ૩ એસ. સી. સી. ૪૭] માં આ અદાલતના બંધારણીય ખંડપીઠે આપેલા ચુકાદાના પેરા ૭માં આ સ્થિતિ સ્પષ્ટ કરવામાં આવી છે, જે વાંચે છે: –

“૭. એવું કહેવું સાચું નથી કે જો સંખ્યાબંધ ખાલી જગ્યાઓને નિમણૂક માટે સૂચિત કરવામાં આવે અને પૂરતા પ્રમાણમાં ઉમેદવારોને યોગ્ય ગણવામાં આવે, તો સફળ ઉમેદવારોને નિમણૂકનો અનિશ્ચિત અધિકાર પ્રાપ્ત થાય છે જેને કાયદેસર રીતે નકારી શકાય નહીં. સામાન્ય રીતે આ સૂચના માત્ર લાયકાત ધરાવતા ઉમેદવારોને ભરતી માટે અરજી કરવા માટે આમંત્રણ આપે છે અને તેમની પસંદગી પર તેઓ આ પદનો કોઈ અધિકાર પ્રાપ્ત કરતા નથી. જ્યાં સુધી સંબંધિત ભરતીના નિયમો આમ સૂચવતા નથી, ત્યાં સુધી તમામ અથવા કોઈપણ ખાલી જગ્યાઓ ભરવાની રાજ્યની કોઈ કાનૂની ફરજ નથી. જો કે, તેનો અર્થ એ નથી કે રાજ્ય પાસે મનસ્વી રીતે કામ કરવાનો લાઇસન્સ છે. ખાલી જગ્યાઓ ન ભરવાનો નિર્ણય યોગ્ય કારણોસર પ્રામાણિકપણે લેવો પડશે. અને જો ખાલી જગ્યાઓ અથવા તેમાંથી કોઈ પણ ભરવામાં આવે, તો રાજ્ય ઉમેદવારોની તુલનાત્મક ગુણવત્તાને માન આપવા માટે બંધાયેલ છે, જે ભરતી પરીક્ષામાં પ્રતિબિંબિત થાય છે, અને કોઈ પણ ભેદભાવને મંજૂરી આપી શકાતી નથી. આ અદાલત દ્વારા આ સાચી સ્થિતિનું સતત પાલન કરવામાં આવ્યું છે, અને અમને હરિયાણા રાજ્ય વિરુદ્ધ સુભાષ ચંદ્ર મારવાહ ((૧૯૭૪) ૩ એસ. સી. સી. ૨૨૦ના નિર્ણયોમાં કોઈ વિસંગત નોંધ મળતી નથી: ૧૯૭૩ એસસીસી (એલ એન્ડ એસ) ૪૮૮:(૧૯૭૪) ૧ એસસીઆર ૧૬૫), નીલિમા શાંગલા વિ. હરિયાણા રાજ્ય ((૧૯૮૬) ૪ એસસીસી ૨૬૮:૧૯૮૬ એસસીસી (એલ એન્ડ એસ) ૭૫૯), અથવા જતિન્દ્ર કુમાર વિરુદ્ધ પંજાબ રાજ્ય (૧૯૮૫) ૧

એસ. સી. સી. ૧૨૨:૧૯૮૫ એસસીસી (એલ એન્ડ એસ) ૧૭૪:(૧૯૮૫) ૧
એસસીઆર ૮૯૯) " .

૭.૮.૨ પોલીસ કમિશનરના કિસ્સામાં પ્રતિવાદી નંબર ૧ અને ૨-રાજ્ય માટે
વિદ્વાન સહાયક સરકારી પ્લીડર દ્વારા બારમાં ટાંકવામાં આવેલા માનનીય
સર્વોચ્ચ અદાલતના અન્ય ચુકાદાનો સંદર્ભ આપવો પણ સુસંગત છે અને અન્ય
વિ. ઉમેશ કુમારે ૨૦૨૦ની સિવિલ અપીલ નંબર ૩૩૩૪ (૨૦૧૯ની વિશેષ રજા
અરજી (C) નંબર ૩૩૩૫ માંથી ઉદ્ભવતા, વધુ ખાસ કરીને, ફકરા ૧૩,
૧૪ અને ૧૭ સુસંગત છે, જે નીચે મુજબ છે:

“૧૩ આ ચુકાદાએ દિલ્લી પોલીસમાં કોન્સ્ટેબલ (એક્ઝિક્યુટિવ)-પુરુષની
૨૦૧૩ની બેચમાં પસંદગી માટે જાહેરાત પ્રકાશિત થઈ ત્યારથી ભરતી પ્રક્રિયાને
અનુસરતા અભ્યાસક્રમની જાહેરાત કરી છે.હકીકતનું વર્ણન દર્શાવે છે કે
કામચલાઉ રીતે પસંદ કરાયેલા ઉમેદવારોની યાદી જાહેર કરતું પરિણામ
શરૂઆતમાં ૧૩ જુલાઈ ૨૦૧૫ના રોજ જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું, પરંતુ ટૂંક
સમયમાં જ જાણવા મળ્યું કે ૧૭૮ સેન્ટિમીટરથી વધુ ઊંચાઈ ધરાવતા દરેક
ઉમેદવારને બોનસ માર્ક ફાળવવામાં નિષ્ફળતાને કારણે ભૂલ થઈ હતી.બોનસ
ગુણની ફાળવણી ૨૦૧૧ના સ્થાયી આદેશ નંબર ૨૧૨માં કરવામાં આવી હતી,
જેના કારણે પરિણામોમાં સુધારો કરવાની જરૂર પડી હતી.સુધારેલા પરિણામમાં,

જે ૧૭ જુલાઈ ૨૦૧૫ના રોજ જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું, મૂળ યાદીમાંથી કેટલાક ઉમેદવારોને બહાર કરી દેવામાં આવ્યા હતા જ્યારે નવા ઉમેદવાર આવ્યા હતા.બંને ઉત્તરદાતાઓ સફળ ઉમેદવારોની યાદીમાં સામેલ હતા.તેમ છતાં, ભરતી પ્રક્રિયા હજી પૂર્ણ થવાની બાકી હતી તે વાસ્તવિક સ્થિતિ અંગે કોઈ વિવાદ ન હોઈ શકે.એક વસ્તુ માટે, પાત્ર અને પૂર્વજોની ચકાસણી અને તબીબી તંદુરસ્તીની ખાતરી કરવાની પ્રક્રિયા હજી સુધી હાથ ધરવામાં આવી ન હતી.પરંતુ આ ઉપરાંત, ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ અસફળ ઉમેદવારો દ્વારા ઓ. એ. નો એક સમૂહ સ્થાપિત કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં જવાબ કૂચી તૈયાર કરવામાં આવી હતી તે રીતે સંબંધિત ફરિયાદો પર પ્રકાશ પાડવામાં આવ્યો હતો.સત્તાવાળાઓ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ નિષ્ણાત સમિતિની નિમણૂક કરવા માટે સંમત થયા હતા.નિષ્ણાત સમિતિનો અહેવાલ રજૂ થયા પછી, ૨૨ ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૬ના રોજ પરિણામોમાં સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો.સક્ષમ સત્તામંડળ દ્વારા પરિણામમાં સુધારો કરવા માટે નિર્ણય લેવામાં આવ્યા બાદ અગાઉ પસંદ કરાયેલા ૧૨૩ ઉમેદવારોને બહાર કરી દેવામાં આવ્યા હતા અને ૧૨૯ નવા ઉમેદવારોની પસંદગી કરવામાં આવી હતી.પરિણામોમાં સુધારો કરવાની આ પ્રક્રિયા ત્યારે હાથ ધરવામાં આવી હતી જ્યારે ૧૭ જુલાઈ ૨૦૧૫ના રોજ જાહેર થયેલા પરિણામમાં પસંદ કરાયેલા ઉમેદવારોની ભરતી પ્રક્રિયા પૂર્ણ થવાની બાકી હતી.પરિણામના પુનરાવર્તનની આ પ્રક્રિયાને પછી ઓ. એ. ની પ્રથમ બેચમાં ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ નિષ્ફળ પડકારવામાં આવી હતી, અને ત્યારબાદ ઉચ્ચ અદાલત સમક્ષ કલમ

૨૨૬ હેઠળની રિટ અરજીઓને પણ દબાવવામાં ન આવતા બરતરફ કરવામાં આવી હતી.જે ઉલટફેર થયો તે નિઃશંકપણે ઊંચાઈના આધારે ૧ બોનસ માર્ક ફાળવવાના ધોરણની શરૂઆતમાં સત્તાવાળાઓની નોંધ લેવામાં નિષ્ફળતાને કારણે અને યોગ્ય જવાબ કૂચી તૈયાર કરવામાં નિષ્ફળતાને કારણે થયો હતો.આવી અનિયમિતતાઓ વિવિધ સ્તરે જાહેર ભરતી પ્રક્રિયાનો શાપ બની ગઈ છે, જેના પરિણામે દેશભરમાં ટ્રિબ્યુનલ, ઉચ્ચ અદાલતો અને આખરે આ અદાલત સમક્ષ પણ મુકદ્દમા કરવામાં આવે છે.જાહેર ભરતી હાથ ધરવા માટેના મોટાભાગના મુકદ્દમા અને વિલંબને દૂર કરવામાં આવશે જો આપું કરવાની ફરજ સોંપવામાં આવી હોય તો તે ખંત અને જવાબદારીની ભાવના સાથે તેનું પાલન કરે છે.

૧૪ જોકે, વાસ્તવિક મુદ્દો એ છે કે શું પ્રતિવાદીઓ મેન્ડમસની રિટ માટે હકદાર હતા.આ તેના પર નિર્ભર કરશે કે તેમની પાસે નિમણૂકનો નિહિત અધિકાર છે કે નહીં.સ્પષ્ટપણે આનો જવાબ નકારાત્મક હોવો જોઈએ.પંજાબ એસ. ઇ. બી. વિરુદ્ધ મલિકચત સિંહ ૧૦ કેસમાં, આ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો હતો કે પસંદગી યાદીમાં ઉમેદવારનો માત્ર સમાવેશ તેમને નિમણૂકનો નિહિત અધિકાર આપતો નથી.કોર્ટે ચુકાદો આપ્યો:

“૪. ...ઉચ્ચ અદાલતે આ આધાર પર કાર્યવાહી કરવામાં ભૂલ કરી હતી કે પ્રતિવાદીને નિમણૂક માટે નિહિત અધિકાર મળ્યો હતો અને તે નીતિમાં અનુગામી ફેરફાર દ્વારા છીનવી શકાયો ન હોત.તે સ્થાયી કાયદો છે કે માત્ર પસંદગી યાદીમાં ઉમેદવારનું નામ સામેલ કરવાથી આવા ઉમેદવારને નિમણૂકનો આદેશ મેળવવાનો કોઈ નિહિત અધિકાર પ્રાપ્ત થતો નથી.શંકરસન દાસ વિરુદ્ધ ભારત સંઘ [(૧૯૯૧) ૩ એસ. સી. સી. ૪૭ માં આ અદાલતના બંધારણીય ખંડપીઠે આપેલા ચુકાદાના પેરા ૭માં આ સ્થિતિ સ્પષ્ટ કરવામાં આવી છે:૧૯૯૧ એસસીસી (એલ એન્ડ એસ) ૮૦૦:(૧૯૯૧) ૧૭ એટીસી ૯૫] જે વાંચે છે:(SCC pp. ૫૦-૫૧)

“૭. એવું કહેવું સાચું નથી કે જો સંખ્યાબંધ ખાલી જગ્યાઓને નિમણૂક માટે સૂચિત કરવામાં આવે અને પૂરતા પ્રમાણમાં ઉમેદવારોને યોગ્ય ગણવામાં આવે, તો સફળ ઉમેદવારોને નિમણૂકનો અનિશ્ચિત અધિકાર પ્રાપ્ત થાય છે જેને કાયદેસર રીતે નકારી શકાય નહીં.સામાન્ય રીતે આ સૂચના માત્ર લાયકાત ધરાવતા ઉમેદવારોને ભરતી માટે અરજી કરવા માટે આમંત્રણ આપે છે અને તેમની પસંદગી પર તેઓ આ પદનો કોઈ અધિકાર પ્રાપ્ત કરતા નથી.જ્યાં સુધી સંબંધિત ભરતીના નિયમો આમ સૂચવતા નથી, ત્યાં સુધી તમામ અથવા કોઈપણ ખાલી જગ્યાઓ ભરવાની રાજ્યની કોઈ કાનૂની ફરજ નથી.જો કે, તેનો અર્થ એ નથી કે રાજ્ય પાસે મનસ્વી રીતે કામ કરવાનો લાઈસન્સ છે.ખાલી જગ્યાઓ ન ભરવાનો નિર્ણય યોગ્ય કારણોસર પ્રામાણિકપણે લેવો પડશે.અને

જો ખાલી જગ્યાઓ અથવા તેમાંથી કોઈ પણ ભરવામાં આવે, તો રાજ્ય ઉમેદવારોની તુલનાત્મક ગુણવત્તાને માન આપવા માટે બંધાયેલ છે, જે ભરતી પરીક્ષામાં પ્રતિબિંબિત થાય છે, અને કોઈ પણ ભેદભાવને મંજૂરી આપી શકાતી નથી.આ અદાલત દ્વારા આ સારી સ્થિતિનું સતત પાલન કરવામાં આવ્યું છે, અને અમને હરિયાણા રાજ્ય વિરુદ્ધ સુભાષ ચંદ્ર મારવાહ [(૧૯૭૪) ૩ એસ. સી. સી. ૨૨૦ ના નિર્ણયોમાં કોઈ વિસંગત નોંધ મળતી નથી:૧૯૭૩ એસસીસી (એલ એન્ડ એસ) ૪૮૮:(૧૯૭૪) ૧ એસસીઆર ૧૬૫], નીલિમા શાંગલા વિ. હરિયાણા રાજ્ય [(૧૯૮૬) ૪ એસસીસી ૨૬૮:૧૯૮૬ SCC (L & S) ૭૫૯] અથવા જતિન્દર કુમાર વિરુદ્ધ પંજાબ રાજ્ય [(૧૯૮૫) ૧ SCC ૧૨૨:૧૯૮૫ એસસીસી (એલ એન્ડ એસ) ૧૭૪:૧૯૮૫) ૧ એસસીઆર ૮૯૯].” (ભાર મૂકવામાં આવે છે) ”

૧૭ ઉપરોક્ત કારણોસર, અમારો મત છે કે દિલ્લી હાઈકોર્ટ દ્વારા ૬ ડિસેમ્બર ૨૦૧૮ના રોજ ૨૦૧૭ની રિટ પિટિશન (સી) નંબર ૧૦૧૪૩માં અને ૧૯ ડિસેમ્બર ૨૦૧૮ના રોજ ૨૦૧૮ની રિટ પિટિશન (સી) નંબર ૧૩૦૫૨માં આપવામાં આવેલા ચુકાદાઓ કાયદાનું પાલન કરતા નથી.દિલ્લી પોલીસમાં કોન્સ્ટેબલ (એક્ઝિક્યુટિવ) ના પદ પર પ્રતિવાદીઓની નિમણૂક કરવા માટે અપીલકર્તાઓને આદેશ જારી કરવામાં ઉચ્ચ અદાલત સ્પષ્ટ રીતે ભૂલ કરી રહી છે.આ નિર્દેશ સ્પષ્ટપણે કાયદાની વિરુદ્ધ હતો.પ્રતિવાદીઓએ પસંદગી

પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધો છે અને સુધારેલા પરિણામની જાહેરાત પર, અદાલત સમક્ષ તે બહાર આવ્યું છે કે તેઓ જે ઓ. બી. સી. શ્રેણી સાથે સંબંધિત છે તેના માટે કટ-ઓફથી ઉપરના ગુણ મેળવવામાં નિષ્ફળ ગયા છે.અમે તે મુજબ અપીલને મંજૂરી આપીએ છીએ અને ૨૦૧૭ની રિટ પિટિશન (સિવિલ) નંબર ૧૦૧૪૩ અને ૨૦૧૮ની રિટ પિટિશન (સિવિલ) નંબર ૧૩૦૫૨ માં ૧૯ ડિસેમ્બર ૨૦૧૮ના હાઈકોર્ટના ૬ ડિસેમ્બર ૨૦૧૮ના ચુકાદાઓને રદ કરીએ છીએ.બંને રિટ પિટિશન ફગાવી દેવામાં આવશે.જોકે, ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ આપવામાં આવશે નહીં."

૭.૯ ઉપરોક્ત ચુકાદાઓમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત કાયદાની દરખાસ્ત અંગે કોઈ વિવાદ નથી, જે પ્રતિવાદીઓ માટે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા પ્રચાર કરવામાં આવે છે.

૭.૧૦ વધુમાં, આને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજદારના વિદ્વાન વકીલ શ્રી કે. બી. પૂજારા દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલ કે અરજદારે ૪૯.૭૨% ગુણ મેળવ્યા હોવાથી, તેને ૫૦ ટકા ગુણ તરીકે પૂર્ણ કરવા જોઈએ અને તેમની નિમણૂક સંયુક્ત નિયામક તરીકે થવી જોઈએ કારણ કે સંબંધિત સમયે બીજી જાહેરાત કરાયેલ જગ્યા ખાલી હતી અને તેઓ બાકીના ઉમેદવારોમાં ઉચ્ચ ગુણવાન ઉમેદવાર હતા કારણ કે જી. પી. એસ. સી. દ્વારા માત્ર એક જ ઉમેદવારની

પસંદગી કરવામાં આવી હતી, જોકે જાહેરાત બે જગ્યાઓ માટે હતી, એક જગ્યા ખાલી રહી હતી.

પ્રતિવાદી નંબર ૩ ના વિદ્વાન વકીલ શ્રી પ્રેમલ જોશી દ્વારા બારમાં ટાંકવામાં આવેલા ચુકાદાને ધ્યાનમાં રાખીને આવી દલીલને નકારી કાઢવી જરૂરી છે કે જ્યાં સુધી જી. પી. એસ. સી. નો નિયમ પ્રદાન ન કરે ત્યાં સુધી ગુણને પૂર્ણ કરવાની મંજૂરી નથી.

૭.૧૧ વધુમાં, પ્રતિવાદીઓ માટે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી અન્ય દલીલ આકર્ષક લાગે છે કે એકવાર પસંદગી પ્રક્રિયા શરૂ થઈ જાય પછી, અરજદાર પસંદગી પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધા પછી અને અસફળ થયા પછી, અને તે પછી, તે પ્રક્રિયાને પડકાર આપી શકતો નથી સિવાય કે તે ગેરકાયદેસર હોય.મને જાણવા મળ્યું કે પ્રતિવાદી નંબર ૩ દ્વારા કોઈ ગેરકાયદેસરતા કરવામાં આવી નથી, જે કોઈપણ હસ્તક્ષેપની બાંધધરી આપે છે.મંજૂરી અને પુનરાવર્તનનો સિદ્ધાંત લાગુ પડે છે અને વિલંબિત તબક્કે ઉમેદવાર આવી પ્રક્રિયાની ફરિયાદ માત્ર એટલા માટે કરી શકતો નથી કારણ કે અરજદાર મેરિટ સૂચિમાં લાયકાત મેળવવા માટે લઘુત્તમ મેળવવામાં નિષ્ફળ ગયો છે.આને ધ્યાનમાં રાખીને, ભરતી એજન્સી દ્વારા અપનાવવામાં આવેલા માપદંડથી અલગ અન્ય કોઈ માપદંડ વિકસાવીને પસંદગી પ્રક્રિયાની બાબતમાં ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો

ઉપયોગ કરીને પ્રતિવાદી અધિકારીના ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં દખલ કરવી યોગ્ય નથી.

૭.૧૨ વધુમાં, અરજદાર માટે વિંક્લાન વકીલ દ્વારા ઉઠાવવામા આવેલી દલીલ માટે કે હજુ પણ એક પદ ખાલી છે, અને અરજદાર પાસે ૫૦ ટકાથી ઓછા ગુણ હોવા છતાં, પરંતુ બાકીના ઉમેદવારોમાં તેના સૌથી વધુ ગુણ છે અને તેથી, તેને આ પદ માટે પસંદ કરવો જોઈએ.આનો જવાબ દિલ્હી મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં પણ માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા આપવામાં આવ્યો છે, જેમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે કહ્યું છે કે તે સારી રીતે સ્થાપિત છે કે ભરતી એજન્સીને તમામ જગ્યાઓ ભરવા માટે દબાણ કરી શકાતું નથી, ભલે ઈચ્છિત યોગ્યતા ધરાવતી વ્યક્તિઓ ઉપલબ્ધ ન હોય.વર્તમાન કેસમાં, એવી સ્થિતિ સ્વીકારવામાં આવે છે કે અરજદાર ૫૦ ટકાથી ઓછા ગુણ ધરાવે છે.

૭.૧૩ વધુમાં, એ નોંધવું પણ સુસંગત છે કે અરજદારે અરજીમાં પાંચ વિવાદાસ્પદ પ્રશ્નોનો ઉલ્લેખ કર્યો છે, પરંતુ તે પ્રશ્નો પ્રતિવાદી સત્તાધિકારી સમક્ષ ઉશ્કેરાયેલા નથી અને અરજદારે પ્રતિવાદી સત્તાધિકારી સમક્ષ અન્ય પ્રશ્નોના વાંધા/ફરિયાદો ઉઠાવ્યા છે.તેમણે અરજીમાં શંકાસ્પદ પ્રશ્નો તરીકે ઉલ્લેખિત પ્રશ્નો સિવાયના કેટલાક અન્ય પાંચ પ્રશ્નો અંગે કેટલાક વાંધો ઉઠાવ્યો છે અને રિટ અરજી પર વિચારણા કરતી વખતે કોર્ટ ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ

કરીને પ્રક્રિયામાં દખલ કરી શકતી નથી કારણ કે આવા પ્રશ્નોના જવાબો યોગ્ય છે કે નહીં કારણ કે કોર્ટ નિષ્ણાત સંસ્થા તરીકે કામ કરી શકતી નથી અને આવા ઉઠાવવામાં આવેલા વિવાદિત પ્રશ્નોના જવાબોની તપાસ કરવી એ નિષ્ણાત સંસ્થાનું કાર્ય છે, જેના પર પ્રતિવાદી નંબર ૩ સત્તાવાળાએ સંબંધિત સમયે આવા પ્રશ્નોની કાળજી લીધી છે અને તેથી, તે આધાર પર, કોઈ દખલગીરીની જરૂર નથી.

૭.૧૪ વધુમાં, એ પણ નોંધવું જરૂરી છે કે અરજદારે ચોક્કસ ચુકાદાનો ઉલ્લેખ કરીને વાઈવા વોસ ટેસ્ટની ટકાવારી પર આધાર રાખ્યો હોવા છતાં, આ સંદર્ભમાં, તે એ પણ સ્પષ્ટ કરે છે કે ત્યારબાદ, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે અન્ય ચુકાદાઓમાં પણ આ પાસાને ધ્યાનમાં લીધું છે અને અધિકારીઓને જરૂરિયાત મુજબ વાઈવા વોસ ટેસ્ટમાં ગુણોનું ભારણ નક્કી કરવાની મંજૂરી આપી છે.

૭.૧૫ વધુમાં, એક છેલ્લું પાસું, જે ધ્યાનમાં લેવું જરૂરી છે તે એ છે કે વર્તમાન અરજીને સ્વીકારતી વખતે, વર્તમાન અરજીની તરફેણમાં કોઈ વચગાળાની રાહત આપવામાં આવી ન હતી અને વર્તમાન અરજીની પેન્ડન્સી દરમિયાન, શ્રી ગૌરવી શશીકાંતભાઈ દવેની નિમણૂક કરવામાં આવી છે.તેથી, તે ગણતરી પર પણ, વર્તમાન અરજદારને કોઈ રાહત આપી શકાય નહીં.

૭.૧૬ અન્યથા પણ, વર્તમાન અરજી તમામ બાબતોમાં અયોગ્ય હોવાનું જણાય છે અને તેથી, વર્તમાન અરજીને રદ કરવી જરૂરી છે કારણ કે અરજદારે વિલંબિત તબક્કે ખૂબ વિલંબ કર્યા પછી અને તમામ પ્રક્રિયામાં ભાગ લીધા પછી વર્તમાન અરજી દાખલ કરી છે અને સંયુક્ત નિયામકના પદ માટે પસંદગી માટે ઓછામાં ઓછા જરૂરી લાયકાત ગુણ મેળવવામાં નિષ્ફળ રહ્યા પછી તેને પડકાર્યો છે અને તેથી, રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રીમાંથી, મને જાણવા મળ્યું છે કે તે કદી શકાતું નથી કે વર્તમાન કેસમાં ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪ અને ૧૬નું કોઈ ઉલ્લંઘન છે.તેથી, મને જાણવા મળ્યું કે ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ આ અદાલત દ્વારા ન્યાયિક સમીક્ષા માટે કોઈ કેસ બનાવવામાં આવ્યો નથી.

૮. તદનુસાર, હાલની અરજી ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ વિના બરતરફ કરવામાં આવે છે. નિયમ વિસર્જિત થાય છે.

(સંદીપ એન. ભટ્ટ, ન્યાયમૂર્તિ)

દિવાર શુક્લા

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.